

Èkwo-ozi Kẹ Mbu, Pọlu Deru Nu Ndu Kọrentu

¹ Owa a bu ẹkwo-ozi, mube Pọlu ede; mbu onye ono, Kéreshi Jizosu kuru bya emee ya o buru onye-ishi-ozi iya. O buru g'ọ bu uche Chileke bu ono. Onye mu l'iya tukoru ede ẹkwo ono bu nwanna anyi, bu Sosutenisu.

² Ndu eede iya anu bu ndu Chiochi ke Chileke, bu ndu ophu no le Kọrentu; gude iya ekele unube ndu Chileke doberu iche g'unu buru ndu du nsọ opfu l'unu le Jizosu Kéreshi tugbaru buru nanu. Eedekwa iya pho anu onyemonye, no l'ekameka, bu ndu abajeru Nnajiuphu anyi, bu Jizosu Kéreshi eja. Jizosu ono bu Nnajiuphu phe bya aburu Nnajiuphu anyibedua kwapho.

³ Ge Chileke, bu Nna anyi; me Nnajiuphu anyi, bu Jizosu Kéreshi meeru unu eze-iphe-oma; mekwaapho ge nchi du unu doo.

Ekele k'iphe-oma, shi l'eka Kéreshi

⁴ Mu anoduje ekeleru unu Chileke mu ekele k'eze-iphe-oma, o shi l'eka Kéreshi Jizosu emeru unu. ⁵ L'unu le Kéreshi tugbaru buru nanu; unu shi egube ono baa eze l'iphemiphe, shi iya l'eka. Unu toko opfu onu magbuaru toko mmamiphe magbuaru. ⁶ Ozi ke Kéreshi ono be e mewaru o noshia unu okpobe ike l'obu; ⁷ k'ophu bu l'ọ to dudu iphe, bu iphe Unme Chileke anu anunu me nanu, duru ophu duru unu uko; mbu g'unu no

ngabẹ teke Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi a-lwa azụ goshi onwiya l'ọdu-biribiri iya. ⁸ Jizọsu ono e-me unu g'unu shihu dúngu dúngu nno jasụ l'ikpetemazụ. Ọo ya bụ; g'ọ tọ dọ ẹka aata unu ọta mbọku ono, Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi e-kpe ikpe ono. ⁹ Chileke apfushijekwa ike l'iphe, o pfuru. Ọ bụru Chileke ono bẹ kuru unu g'unu lẹ Nwa iya, bụ Jizọsu Kéreshi bya bya aburu nanu gbaru mgba l'iphemiphe; mbu onye buhukwapho Nnajiuphu anyi ono.

Ekwo, du lẹ Chiochi

¹⁰ Sụ-a; ọ kwa Nnajiuphu anyi, bụ Jizọsu Kéreshi bẹ mu nọ l'ẹka arwo unube unwunna anyi sụ g'unu wuje onu nanu g'unu hakota l'iphemiphe, bụ iphe unu epfu. Ọo ya bụ g'ekwo ta adu l'echilabo unu. Unu tugbakwa buru nanu okpobe aburu. G'egomunggo buru unu nanu; idzu unu abujeru nanu. ¹¹ Unwunna mu; l'iphe, mu epfu ono bukwa lẹ ndibe Kuloyi byaakwaru akooru mu korwuaru mu iya ali sụ l'unu kwaru lẹ ntumego. ¹² Mbu l'iphe, mu epfu bu l'a suru l'unu anoduje adzokashi iya. Onye ophu asu lẹ ya laru Polu; onye asu lẹ ya laru Apolosu; onye asu lẹ ya laru Pyita; onye asu l'oo Kéreshi bẹ ya laru. ¹³ ?A gbenu keshiwaa Kéreshi ekeshi? ?Bu Polu bẹ apfugburu l'oswebe l'iswi ehu unu? Tọo ?bu epha Polu bẹ e gude mee unu baputizimu?

¹⁴ Mu ekele Chileke ekele l'ọ -tọ bu Kirisuposu yee Gayosu me mu asu l'ọ tọ dudu g'unu ha me onye lanu mu meru baputizimu. ¹⁵ Ọo ya bu g'ọ tọ dọ onye a-su l'e gude epha mu mee ya baputizimu. ¹⁶ Aa! Ndu mu mefuru

baputizimu bu Sutifanasu yee ndibe iya. O to doduru mu enya l'õ dũbaaru ndu õzo, mu meru baputizimu abũdu ndu ono. ¹⁷ Kẽreshi ta abũkwa baputizimu be o yeru mu ge mu bya emeje. Iphe, o ziru mu ge mu bya emeje bũkwa ge mu zije ndiphe ozi-õma ono. Ge mu te egudekwa opfu, egoshi mmamiphe ndiphe zi iya; a -nõnyaa õ tũrwua ike, dũ l'anwũhu, Kẽreshi nwũhuru l'oswebe.

Kẽreshi bu ike bya abũru mmamiphe, shi l'eka Chileke

¹⁸ L'opfu k'anwũhu Kẽreshi l'oswebe ono be bũkwa iphe-eswe l'enya ndu ala l'iswi; obenu l'anyibe ndu a dzõturu be õ bu ike, shi l'eka Chileke. ¹⁹ L'e dekwaru sũ:

“Mmamiphe ndu maru iphe
be mu e-mebyishi
emebyishi!

Mu emee nkwamenya ndu
manũkaru iphe
l'õ bũru iphe-mmanũ.*”

²⁰ Sũ-a; ?bũhunu awe be ndu mmamiphe pfũru nta? ?Bũ awe be ndu edeje ekwo pfũru? ?Bũ awe be ndu maru opfu le mgboko-a pfũru? ?Chileke te emeadaru ge mmamiphe, ndiphe bũru iphe-eswe?

²¹ A makwarũ-a le Chileke meru nemadzũ k'õphu oo-shi le mmamiphe, õ nũru iya maru iya; obenu le nemadzũ te egudedu iya maru iya. Noo g'o shitaru Chileke sũ le ya e-shi l'iphe ono, ndu maru iphe sũru l'õ bu iphe-eswe ono,

* **1:19** 1:19 Gũnaa Azá 29:14.

bụ iya bụ k'ozì-oma onò, anyì ezi onò; gude dzoo ndu kwetarù nù. ²² Ndu Jiu bẹ bụ iphe-ohumalenya bẹ ẹphe sùrù g'e goshi phẹ; ndu Gurisu bụkwanuru mmamiphe bẹ ẹphe achọ. ²³ Obenu l'iphe, anyịbedua ezi ozi iya bụ l'a kpopyaberu Kéreshi l'oswebe. Ono bụrù ụpfu, adù ndu Jiu l'okpa; bya aburu iphe-eswe l'anya ndu abudu ndu Jiu. ²⁴ Obenu lẹ ndu Chileke kuru; mbụ ndu Jiu mẹ ndu abudu ndu Jiu; bẹ Kéreshi onò bụ ike Chileke bya abukwarupho mmamiphe shi l'eka Chileke. ²⁵ L'iphe, Chileke eme; ọ dọ ẹhu-eswe ẹhu-eswe; gbekwa ka mmamiphe ndiphe shii; tẹme iphe, gbẹ dọ g'ọ bụ Chileke arwuhu kakwaphọ unwu-eliphe ike.

Gẹ Chileke emeje iphe iya

²⁶ Ọo ya bụ lẹ-a; unwunna mu; unu nyatajekwa iphe unu shi bụrù tẹme Chileke kua unu. Unu te eshidu dọ igwe marwua iphe gẹ ndiphe, maru ẹkwo amajeru iya; ọphu unu eshidu dọ igwe nweru ẹnya; ọphu ndu shi l'oke amadu eshidu baa ishi. ²⁷ Obenu lẹ Chileke hotaleru-a iphe, dọ ẹhu-eswe ẹhu-eswe l'anya ndiphe; gude mee ndu maru iphe iphe-iphere. Ọ bya ahotakwapho iphe, rwuhuru arwuhu l'anya ndiphe; gude mee ndu okpẹhu dọ iphe-iphere. ²⁸ Chileke hotaru iphe, ẹnya lwaru l'eliphe; mbụ iphe, ndiphe agubeduru iphe, iphe, ẹphe sùrù l'ọ tọ dudu iphe, ọ bụ; ọ họtà iya gude mee iphe, ndiphe riru l'ọ bụ okpobe iphe g'ọ tọ dọ iphe, ọ-ọ-ọ. ²⁹ Ọo ya bụ g'ọ tọ dọ nemadzu, e-je aba abaa l'iphu Chileke. ³⁰ Obenu l'unubedua bẹ Chileke mewaru unu lẹ Kéreshi Jizosu tugba bụrù nanu;

teme o byakwapho emee ya; o buru mmamiphe k'anyibedua. Oo ya be o shi l'eka; o buru iya bu l'anyi aburu ndu pfuberekoto l'iphe Chileke. Anyi shi iya l'eka buru ndibe Chileke; bya aburu ndu a gbataru l'iphe-eji, pyitaru anyi l'ekpiri. ³¹ Oo ya bu g'oo-buru iphe, ekwo-opfu Chileke pfuru su: "Onye o du g'o baa abaa; g'onye ono nodu Nnajiuphu l'eka ba iya."

2

Kéreshi l'oswebe

¹ Su-a; unwunna mu; teke mbu ono, mu byapfutaru unu bya unu ezi ozi-oma ke Chileke ono, a makaharu l'o bu okpobe-opfu ono; mu te egudekwa opfu mecha mecha zia ya unu; ophu mu abyakwaru unu egoshi le mu nwuru ekwo buru o-maru-o-machata. ² Le mu pfukpোকwaru su le mu e-mekiritakpooro l'echilabo unu g'o to dudu iphe, mu maru; gbahaa Jizosu Kéreshi kpeekpu, bu iya bu onye a kpopyaberu l'oswebe. ³ Ozo bu le teke ono, mu l'unu shi nodu ono be ike adudu mu; teme ndzu shi nodu agu-shikwa mu pho ike; teme ehu shi etehukwa mu pho etete shii. ⁴ Ophu iphe, mu pfuru epfufu me ozi, mu ziru ezizi, abudu iphe, mu gude ire mecha mecha k'ophu manukarunu pfua g'eeshi g'ee-kweta iya. O chia iphe, meru nu bu le mu goshiru unu l'oo Unme Chileke yee ike ke Chileke ere ire l'opfu ono; ⁵ k'ophu ekwekwe, unu kweru ke Kéreshi tee shidu le mmamiphe nemadzu; g'o shichia l'ike ke Chileke.

Mmamiphe Chileke

⁶ Ọle-a; ọ bujekwaru-a; mu ọ ndu kawaru ẹnya l'iphe ke Unme Chileke ọdu epfu; mu egude mmamiphe epfu eyeru phe. Ọle ọ to bukwa mmamiphe ọphu shi l'ẹka ndiphe; ọphu ọ bukwa mmamiphe ọphu shi l'ẹka ndu eze ndu mgboko l'ọphu; ephebedua be Chileke emewaa ike phe g'ọ buru iphe-mmanu. ⁷ Mmamiphe ọphu mu egudeje epfu bukwa mmamiphe ọphu Chileke shi domia edomi; mmamiphe ọphu o meru ge ndiphe ta ama. Mmamiphe ono bu ọ Chileke tubuhakpowaruro teme o mee mgboko; l'anyi l'iya a-gbaru mgbal'odu-biribiri iya. ⁸ Mmamiphe k'ono ta adukwa ndu bu ndu-ishi ọ mgboko-a mgburugburu maru iya nu. Ome ephe maru iya; m'ephe te eje akpopyabe Nnajiuphu ono l'oswebe; mbu Nnajiuphu ono, yee Chileke gba mgbal'odu-biribiri iya ono. ⁹ Obenu l'e deru l'ekwo-opfu Chileke su:

“Iphe ẹnya ahumajeduru;
 ọphu nchi anumajeduru
 iya;
 ọphu ọ dudu onye
 egomunggo rwujeru
 l'oo-mee;
 be Chileke meru doberu
 ndu yeru iya obu.*”

¹⁰ Chileke gbewa l'ẹka Unme nkiya goshi anyi iphe ono, o shi domia edomi ono. Ọle Unme Chileke avofutajekwa iphemiphe, bukpo iphe, e domiru edomi je akpachaa l'idzu, Chileke chiruro l'ime obu iya k'ememe dobe. ¹¹ Ọle-a; ?

* 2:9 2:9 Gũnaa Azá 64:4.

bụ onye maru iphe nọ nwibe iya l'obu? ?Tọbudu ọ nọnu maru iphe, dū l'obu nkiya. Nokwaphọ g'ọ tọ dudu onye maru iphe, nọ Chileke l'uche a -gufu Unme Chileke. ¹² Sụ-a; ọ tọ bụkwa unme ndiphe bẹ anyi nataru; ọ kwa Unme, shi l'ẹka Chileke bẹ anyi nataru, bụ iya bụ Unme, l'e-mekwanu g'anyi makotaru iphe-oma, Chileke meshiru anyi.

¹³ Ọo ya bụ lẹ-a; l'ọ tọ bụkwa opfu, e gude mmamiphe ndiphe zia anyi bẹ anyi egudeje epfu iphe ono. Iphe, anyi egudeje epfu iya bụkwa opfu, Unme Chileke ziru anyi. Ọo ya bụ g'anyi ewojeru ọkpobe-opfu, shi Unme Chileke l'ẹka akoru ndu Unme Chileke bu l'ẹhu g'o doo pẹ ẹnya. ¹⁴ Onye Unme kẹ Chileke ta anodu l'ẹhu ta anatajẹkwa iphe, shi l'ẹka Unme Chileke; kẹle iphe ono aduje iya ẹhu-eswe ẹhu-eswe l'ẹnya. Teme ọphu o dojedu iya ẹnya eshinu ọ tọ byadu amaru urwu iya mẹ ọ bụdu lẹ Unme Chileke, nọ l'ime iya eyeru iya ẹka. ¹⁵ Obenu l'onye Unme Chileke bu l'ẹhu; amajeru urwu iphemiphe; ọphu nemadzu mmanu adujekwanu ike maru iphe onye ono eme. ¹⁶ Ọo ya bụ iphe, e deru l'ẹkwo-opfu Chileke sụ:

“?Bụ onye maru uche
Nnajiuphu, bụ Chileke?

?Bụ onye bẹ bụ onye adu
ike kajeru iya iphe,
oo-me?+”

O bekwanu l'anyibedua nweru uche kẹ Kéreshi,
bụ iya emeje g'anyi rị ọriri g'ọori.

† **2:16** 2:16 Gūnaa Azá 40:13.

3

Ndu ejeru Chileke ozi

¹ Ẹnwunna mu; mu ta adukwa ike pfiaru unu opfu, eepfuru ndu Unme Chileke bu l'ehu. Opfu, mu pfuru unu bukwa opfu, eepfuru ndu emekwadu umere ndiphe; mbu ndu bukwa nwaswa l'iphe ke Kereshi. ² Noo g'o gude mu chee unu era; ophu mu ededuru unu nri eshinu unu eshidu suwaru k'eriri iya. Mbu le nta-a be unu teke asukpokwaa ya nu; ³ kele unu emekwadu umere ndiphe. Eshinu unu ejikwadu iji-enya; teme unu nodu adzo-phe enya; bya anodu ekpa l'iche iche; ? unu ta amadu l'unu etsokwadu uzo ke ndu mgboko-a; l'unu emekwadu umere ndiphe. ⁴ L'eshinu unu atukoje epfugbaa su: "Mbèdua lakwaru Pòlu." Onye ophu asu: "Mbèdua lakwaru Apòlosu." ? Unu ta amadu l'unu emekwadu umere ndiphe?

⁵ Mbu-a; Apòlosu ono; ?o bu onye? To Pòlu; ? o bu onye? O to dukwa ndu ozo, anyi bu gbahaa ndu ejeru Chileke ozi; ndu goshiru unu uzo, unu shiru bya eworu onwunu ye Jizosu l'eka. G'anyi ha nwekotaru iphe, Nnajiuphu suru g'anyi mee.

⁶ Iphe, anyi meru dukwa gegube-a, aakuje akpuru oshi-a. O buru mbèdua be kuru akpuru oshi obu akuku; Apòlosu gbaa ya mini. O bukwanuru Chileke bu onye meru g'o vua evuvu.

⁷ Oo ya bu l'onye kuru akpuru oshi; me onye gbaru iya mini ta adukwa iphe, ephe pfube buru. O kwa onye bu iphe bu Chileke, bu iya bu onye meru iya g'o vua. ⁸ Onye kuru iphe akuku me onye gbaru iya mini tukokwaru eje

ozi lanu. Oḷe g'ẹ̀phe ha l'ẹ̀hu l'ẹ̀hu bẹ̀ Chileke e-bukwa nggo; onye jeru g'o jeru bẹ̀ oo-bu nggo g'ozi, o jeru gbaru. ⁹ L'ọ́ kwa Chileke bẹ̀ anyi l'iya tukuroru gbaru mgbá eje ozi ono. Unubedua bu opfu, Chileke koru bya aburu ọ́lo, Chileke akpu. ¹⁰ Mu gude iphe-oma, Chileke yeru mu l'eka gẹ̀ mu gude jeeru iya ozi mee iphe, onye maru akpu ọ́lo okpobe akpukpu emeje. Mu turu okpa-ọ́lo; onye ozo nodu akpukwanu ọ́lo obu akpukpu. Oḷe g'onye akpu g'okpu; letakwa enya maru iphe, okpu l'eli okpa-ọ́lo obu. ¹¹ Noo kele o to dukwa onye ozo, atubaa okpa-ọ́lo ozo abudu ophu a twaru, bu iya bu Jizosu Kereshi. ¹² L'eli okpa-ọ́lo ono bẹ̀ o duru ndu e-gude mkpola-ododo akpu iya ọ́lo; ndu egude ope; ndu egude mkpuma, aswa du; o dukwarupho ndu bu oshi bẹ̀ ẹ̀phe e-gude akpu nkephe; ndu egude eji; ndu abukpooruro eta bẹ̀ ẹ̀phe e-gude akpu nkephe. ¹³ Obenu l'onnyemonye bẹ̀ aa-maru g'iphe, o gude kpu nkiya du-be ree mboku ikpe ono, Chileke eworu iya tua jala onoya. L'oku, e-tsu mboku ono bẹ̀ bu o -tsuchaa; aa-huma ozi, onnyemonye jeru iphu. Oku ono e-tsu iya hua ya ama goshikwanu g'o gbaru. ¹⁴ Onye oku ekeduru iphe, o gude kpu ọ́lo l'eli okpa-ọ́lo ono; Chileke ebua ya nggo. ¹⁵ Onye oku keru nkiya; l'olaaru iya l'iswi; yebedua l'ishi onwiya b'aa-dzotakwa-a; ọ́le adzota nkiya a-dutabewa g'onye a lofutaru l'oku enwunwu.

¹⁶ ?Unu ta amadu l'unu bu eze-ọ́lo Chileke; le Unme Chileke bẹ̀ bu ebubu l'ime unu?

¹⁷ Onye emebyi eze-ọ́lo Chileke bẹ̀ Chileke emebyikwapho. L'eze-ọ́lo Chileke dukwa nsọ; o

buru unubedua gedegede bu eze-ulo iya obu.

¹⁸ G'ọ tọ dukwa g'unu ha onye anoduje agho-pheru onwiya ugho. G'onye ari le ya maru iphe l'ogbo owa-a; hakwaa egube oriri ono bya aburu onye-eswe; e -mechaa g'oo-buru onye maru iphe okpobe amaru. ¹⁹ Kele iphe, ndiphe guberu mmamiphe le mgboko-a be bukwa iphe-eswe l'iphu Chileke. L'e dekwaru l'ekwo-opfu Chileke su: "Oo Chileke bu onye anmataje ndu kwaru enya le nkwamenya phe." ²⁰ A bya edekwaa ya pho l'ekwo-opfu Chileke su: "Nnajiuphu makwaru-a l'egomunggo ndu maru iphe bu mkpokpo iphe." ²¹ Oo ya bu; g'ọ tọ dukwa onye e-gudeje nemadzū aba abaa. L'e -pfujekpoo ya nu epfupfu; iphemiphe tukokwaru buru iphe unu iphe unu; ²² me Polu-o; me Apolosu-o; mekpoo Pyita-o; mgboko l'ophu; me ndzu me onwu. Iphe nta-a me iphe e-me l'iphu; iphemiphe ono tukoru bukotaru iphe unu. ²³ Unubedua tukokwanu bukotaru iphe ke Kereshi; Kereshi bukwanuru ke Chileke.

4

Iphe ndu-ishi-ozu Kereshi egoshi anyi

¹ Su-a; unu te edobejekwa anyi g'anyi bu ndu ozo gbahaa ndu-ozu Kereshi; ndu Chileke yeru g'ephe letaje enya l'opfu Chileke ono, bu opfu ophu Chileke shi domia edomi ono. ² Iphe, eele enya iya l'eka onye eleta ndu-ozu enya bu g'ọ buru onye e gude ire iya aka. ³ Mu ta akpakwa ishi l'unu doberu mu nno; ozo le nemadzū kperu mu ikpe k'ozu, mu jeru; mbedua l'onwomu

ta adukpokwanu teke mu sujeru l'ọ waa gẹ mu dọ; ⁴ o noo kele ọ tọ dudu iphe, mu humaru onwomu l'ẹhu, bu iphe, mu a-su l'o noo ẹka mu shiswewaru ọzo; ọle ọ tọ bukwa iphe ono goshiru lẹ mu kpefuwaru. Ọo Nnajiuphu bu onye e-kpe mu ikpe. ⁵ Ọo ya bu g'unu ta adushi onye unu a-nodu anmawa ikpe l'ẹbe 'oko rwu teke aa-nma ikpe; ikpe bu teke Nnajiuphu a-bya; l'o kpee ya. Noo teke oo-wofuta iphe, e shi domia l'ochii bya edobe l'iphóró; l'ọ bya eworu iphe, amadu chiru k'ememe, bu iphe, du iya l'okpoma; woru tya jala. Noo teke Chileke a-ja onyemonye ajaja, rwuberu iya nu.

⁶ Unwunna mu; ọ kwa g'e-shi g'o doo unu ẹnya be mu gude woru iphemiphe ono dobe l'ẹhu mu lẹ Apolosu; g'unu anwuta iphe ono, e pfuru su: "Unu te etsoghatajẹkwa iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke." Su-a; g'ọ tọ dukwa g'unu ha onye egudeje onye lanu eku onwiya; woru onye ophu nmaa phulaphula. ⁷ Su-a; ?bu onye mekpọoru ngu i ka onye ọzo? ?Bu gunu be i nweru 'abudu iphe, Chileke nuru ngu? Eshinu ọ bu Chileke nuru ngu iya; ?denukwanu g'o gude i gbẹ gude iya eku onwongu g'ọ -bu l'ọ tọ buedu iphe, a nuru ngu anunu?

⁸ Ephi gbẹ jichaakwanu unu! Unu gbekwa nwekotawaru nu iphemiphe; buchawaru nu ndu eze; ẹbe anyibedua abudu. Ọ dukwa ree. Ọ gbekwanu du mu g'a su l'unu buchawaa eze obu; me anyi abya g'anyi l'unu tuko buru iya. ⁹ Obenu l'ọ dukwa mu g'anyibe ndu-ishi-ozí Kéreshi be Chileke woru dobe l'ikpazu. Anyi nowaa gẹ ndu e doberu k'apfu-gbu; mbu

g'anyi bụru iphe, mgboko mgburugburu, a-byaję ahuma ahuma; mbu ndiphe me unwu-ojozi-imigwe. ¹⁰ Anyi gude opfu ehu Kereshi buru ndu eswe; unubedua gbewanu l'eka Kereshi buru ndu maru iphe. Anyi du arwuhu; obenu l'unubedua gbenu shihu ike! Anyi bu ndu a nmaru phulaphula; obenu l'unubedua be a gbę kwabe ubvu. ¹¹ Su-a; egu anodujekwa agu anyi; mbukwa byasu nta-a; egu mini nodu anoduje agu anyi; anyi nodu anma nkirika ekwa; a nodu etsu anyi iphe; anyi tsoru ekameka aghaphe; ophu anyi enwedu unuphu. ¹² Anyi gbę gude eka anyi ese akanya g'anyi e-meje anu onwanyi nri. Teke a turu anyi onu; anyi agoru onu-oma nu onye obu. A -nodu akpa anyi ehu; anyi ataru iya nshi. ¹³ Teke e pfubyishiru epha anyi; anyi epfuru opfu belebele nu onye obu; anyi gbę bya abwaru ikpozu ke ndiphe; mbu iphe, du ideyideyi, e gude eza zafu l'ekameka; byasu l'eswe, du ge ntanu-a.

¹⁴ Iphe, mu ederu unu iphe-a ta abukwa g'o mee g'iphere du unu. O kwa eka be mu aloru unu le nchi; l'unu bu unwu mu, mu yeru obu. ¹⁵ L'unu -nwechakpokwaaru m'obeta o buru unubuku ndu eleta unu enya l'uzo ke Kereshi; nna unu ta adukwa igwerigwe. O kwa mbedua bu nna unu, nuru unu ndzu, shi l'eka Kereshi; eshinu o bu mbedua byaru ezia unu ozi-oma ono. ¹⁶ Noo g'o gude mu nodu arwo unu arworwo su; jiko unu tsoru eka mu. ¹⁷ O kwa iphe ono meru g'o gude mu zia Timoti su g'o byapfuta unu. Timoti ono be eshinu mu ziru iya etso Nnajiuphu be o buwaa nwa mu, mu yeru

obu; teme ọ buru onye goshiwaru lẹ ya gbaru gẹ mu gude ire iya ẹka. Sụ-a; g'ọ byapfuta unu bya anyatabaaru unu gẹ mu egudeje etso ọzo kẹ Kéreshi ono; mbụ gẹ mu ezije iya l'iphe, bukpo Chiochi g'ọ ha l'ekameka.

¹⁸ Ọ duru ndu gbẹ hawaru nụ eku onwophe; g'ọ bụ lẹ mu ta abyadụ alwabaa azụ lẹ ndu-unu. ¹⁹ Ole a taa nọdu ọdu; mu abyapfuta unu; mẹ Chileke kwenu. Noo teke mu a-huma iphe, ndu ono, eku onwophe ono a-dụ ike mee; tọ ẹphe bụ ọ-pa-ọnu. ²⁰ L'iphe, bụ lẹ Chileke bụ eze ta abukwa opfu, eepfu l'ọnu; ọ kwa iphe, gude ike ere ire. ²¹ ?Bụ ole ka unu ree? ?Mu gude ẹchachi byapfuta unu? ?Tọ gẹ mu gude obu-ìphóró waa ewoze onwonye alì bya?

5

Urwu-alì, haru du lẹ Chiochi

¹ Sụ-a; mu anukwa l'unubẹ ndu Chiochi haru arwu urwuali. L'ẹjo urwuali, unu haru arwu dube ẹji; k'ọphu bụ lẹ ndu 'amadụ ekemu Chileke ta atukpodanu ama ememe iya; kẹ gẹ nwoke duta nyee nna iya wata alulu. ² Unu nọdu ekukwapho onwunu; ọ buru iphe, unu gege agbẹ agụ aphụ. Unu wuchikwaa onye ono ewuchi; g'ọ tọ nọduhekwa l'echilabọ unu. ³ L'a makwaru-a lẹ mu ta anọdu l'ẹka unu nọ ono; k'ọphu unu ele mu ẹnya; obenu l'obu mu nọkwa-a l'ẹka unu nọ. Noo g'ọ gude mu gude ike kẹ Nnajiuphu anyi, bụ Jizosu Kéreshi nmaa onye ono, meru ẹbyi ono ikpe g'ọ bụ lẹ mu l'unu nọ l'ẹka ono. ⁴ Sụ-a; unu -nọkobeepfo; teke ono obu mu anọdukwapho

l'ẹka ono, unu nọ ono; ike ke Nnajiuphu anyi, bu Jizosu a-nodukwapho l'ẹka ono, anyi nọ ono; ⁵ unu woru onye ono ye Nsetanu l'ẹka g'o mebyia ogwehu iya; l'o noo iphe, gbaru iya nu bu ono. Oo ya bu ge Chileke a-dzoo ndzu iya mboku, Nnajiuphu a-bya.

⁶ Su-a; ekuku, unu eku onwunu ta adukwa ree. ?Unu ta amadu l'oo nwochileka iphe, ekoje buredi be asujeru ekoli ishi buredi ophu? ⁷ Unu to nwehu sashia akahu iphe-ekoje-buredi ono, g'unu aburu buredi ophuu, e te eyeduru iphe, ekoje buredi. Noo kele nwaturu Ojehata ono, bu Kereshi be e gbuakwaru. ⁸ Nta-a buakwaa g'anyi wata abo obo-iphe ono g'o gbaru. G'anyi te egudekwa buredi ophu akahu iphe-ekoje-buredi ono du, bu iya bu ejo-iphe yee iphe-ashi gude boo ya. O kwa g'anyi gude buredi ophu iphe-ekoje-buredi adudu ililekpoo boo ya, bu iya bu anodu ndzu ophu ntucha adudu ilile waa l'eme ire-lanu.

⁹ Mu dehaakwaru unu ekwo su unu g'unu le ndu eme ke nwoke me ndu eme ke nwanyi te emegbajekwa. ¹⁰ Ndu mu epfuru unu ta abukwa ndu 'amadu Chileke, eme egube iphe ono; ozoo l'oo ndu enya-pfurupfuru; ozoo ndu ana nfu; ozoo ndu agwo nshi. Ndu k'ono be unu jeshia phe ezeru; buanaa iphe, gbaru unu l'ememe bu g'unu lufuepho le mgboko alufu ophu. ¹¹ Iphe, mu shi epfu bukwa g'unu bujeru ubara yeru onye kuru onwiya nwanna teme o gbe eme ke nwanyi; ozoo eme ke nwoke; ozoo nweru enya-pfurupfuru; ozoo l'oo gwọ nshi; ozoo l'oo onye evu onye ozo nvu azu; ozoo l'oo onye angugharu

mee ẹka; ọzoo onye ana nfu. Oo egube onye ono be mu sukwarupho g'unu l'iya te erigbajeshi nri.

¹² O -buru ke ndu amadu Jizosu; ?nkemu bu l'ole; k'ejẹ phe anma ikpe? ?Tobudu ndu ophu no l'ime Chiochi be o gbaru anyi l'ekpe ikpe?

¹³ Obenu le ndu ophu anodu l'ime Chiochi bu Chileke e-kpe phe ikpe. Oo ya bu le-a; "Unu chifujekwa onye njo l'echilabo unu."

6

Agbaru unwunna ekwo

¹ ?Denu g'o gude o nodu abujeru teke o bu l'o nweru g'unu ha onye opfu adaru yee nwibe iya; l'o gbẹ parụ iya jepfushia ndu apfubeduru ẹka oto g'ephe kpee; ephe ta apapfudu iya ndunso ibe phe? ² ?Unu ta amadu l'oo unube ndunso bu ndu e-mechaa kpee ndiphe l'ophu ikpe? Eshinu o bu unu e-kpe ndiphe l'ophu ikpe; ?unu ta akabedu suru ekpe unwu iphiriba ikpe onoya? ³ ?Unu ta amadu l'oo anyibedua be l'e-mechaa kpee unwu-ojozi-imigwe ikpe? O buchiaru nu opfu k'eliphe be unu ta adudu ike kpeshia. ⁴ O -buru l'egube opfu ono duru unu; ?denu g'o gude unu gbẹ ewotaje iya eje edoru ndu unube Chiochi suru l'o to dudu iphe, ephe bu? ⁵ Iphe, mu gude epfu iphe-a bu g'iphere iya du unu. ?To dukpoda g'o ka mma l'oo onye lanu l'echilabo unu; bu onye maru iphe k'ophu odojeru unube unwunna ono opfu? ⁶ O gbẹ abujeru nwanna -gbeshi l'oo-je agbaaru nwanna iya ekwo l'iphu ndu ta amadu Chileke.

⁷ Agba ẹkwo ono, unu anọduje agbaru nwibe unu ono buakwaa iphe, dụ ẹji bẹ unu anọduje emeta ekpu onwunu. O shitachia ono; ?bụ ọgunu kparu iphe, unu ta adujedu ike taa nshi mę e -mee unu ẹji? ?Tọ kachidaa ree g'ọ buchiaru l'ọo unubedua bẹ onye ọzo gbęchia gude ọgho emekputa? ⁸ Unubedua l'onwunu gbę anọduje eme nwibe unu ẹji; gude ọgho eme nwibe unu iphe, apfuduru-oto; l'eka nwibe unu ono buhukwapho unwunna unu. ⁹ ?Unu ta amadu lę ndu apfubeduru-eka-oto bẹ ọzo aduduru l'eka Chileke bu eze? Unu te ekwekwa g'e duru unu ghaa ọzo. Ndu urwuali; mę ndu agwo nshi; mę ndu eri ogori; mę onye nwoke araję nwoke ibe iya; ¹⁰ mę ndu-oshi; mę onye ęnya-pfurupfuru; mę ndu angughajeru męe eka; mę ndu evuje nvu azu; mę ndu ana nfu; ta adukwa g'ephe ha mę onye lanu, abahu l'eka Chileke bu eze. ¹¹ Ọ buru g'unu shi haru duchaa bu onoya. Obenu lę Kereshi safuwaru unu iphe-ẹji unu; bya emee unu ndu kę Chileke, duoberu Chileke ree. Ọ buru l'eka Jizosu Kereshi, bu Nnajiuphu waa l'eka Unme-du-Nso bẹ Chileke shi gwa unu lę ndu pfuberekoto l'iphu iya.

Əhu ngu l'ophu bu kę Chileke

¹² "Iphemiphe bẹ a haru mu ọzo gę mu meje g'ọ dụ mu." Ọle ọ tọ bukwanu iphemiphe bẹ bu mu -mee ya l'ọ duru mu lę ree. "A haru mu ọzo gę mu meje iphemiphe g'ọ dụ mu." Ọle mu tee kwekwanu g'ọ duru iphe, e-wota mu mee gę mu buru ohu iya. ¹³ "Nri bẹ e mekwaru g'ọ laję l'epho; bya emee epho gę nri laję iya."

Ọle Chileke e-mechakwanaa tuko ẹphenebo mebyia. Iphe, Chileke medoru ogwehu ta abukwa g'e gude iya pharwushije onwonye; o kwa Nnajiuphu, bu Jizosu be o medoru iya; teme Nnajiuphu l'onwiya bukwarupho Nnajiuphu k'ogwehu. ¹⁴ Chileke kuliru Nnajiuphu o shi l'onwu teta dzuru ndzu; o bukwarupho nno bu g'oo-gude ike iya kulia anyibedua.

¹⁵ ?O du g'unu ta amadu l'ogwehu unu bu mpfukata ehú Kéreshi? ?Denu ge mu a-gbe wota mpfukata ehú Kéreshi jeye l'ehú nwanyi ukpara? Tuswekwa! ¹⁶ ?Unu ta amadu l'onye jepfuru nwanyi ukpara be ye l'iya tugbawaru buru onye lanu? Eshinu e pfuru su: "Ephenebo l'a-buru onye lanu." ¹⁷ Obenu l'onye yee Nnajiuphu, bu Jizosu tugbaakwanaru be ye l'iya bukwapo onye lanu le Unme Chileke.

¹⁸ Unu buru ubara yeru apharwushi onwonye. Iphe, bukpo iphe-eji ozo, eemekpo ememe ta adukwa ophu emebi anu-ehú nemadzu; obenu l'onye apharwushi onwiya l'emebi anu-ehú iya.

¹⁹ ?Unu ta amadu l'ogwehu unu bu eze-ulo ke Unme-du-Nso ono, bu l'ime unu ono; mbu Unme-du-Nso ono, unu nataru l'eka Chileke ono? Noo g'o gude ebe o buedu unu, nwe onwunu. ²⁰ Unu buwaa aswa, Kéreshi zuru azuzu. Oo ya meru g'o gude unu je l'egude ogwehu unu ekutse Chileke.

7

A bya le k'alu nwanyi

¹ A bya abya le k'iphe ono, unu deru mu l'ekwo-ozí ono. Iphe, du ree bukwa ge nwoke

te ejejeshi alu nwanyi. ² O buwaa g'o to me g'amadu wata eme ke nwanyi meru g'o gude mu su: ge nwoke l'ehu l'ehu lutaje nwanyi k'eka iya; nwanyi nonu eje aluru ji k'eka iya. ³ Ge nwoke lajeru nyee ya l'ulo g'o gbaru iya eshinu oolu iya alulu. Nokwapho ge nwanyi a-lajeru ji iya l'ulo g'o gbaru iya l'oo ya bu ji iya. ⁴ Le nwanyi, aalu alulu te enwekwa ehuiya. O kwa nwoke nwe ehuiya nyee ya. Nokwapho g'ehuiya ke nwoke 'abukwa iya pho nwe iya. O kwapho nwanyi nwe ehuiya ji iya. ⁵ Ge nwoke ta ajikajekwa ejepfu nyee ya; ophu nwanyi ajikajekwa ji iya; gbahakwa l'unu chiru iya achichi su l'oo g'unu haa onwunu ke nwateke ono; k'ophu unu e-woru uche dobe l'epfu anu Chileke okpobe epfufu. Ole teke unu tuburu k'epfu anu Chileke obu bvuekwapho; unu watakwa akwakwa ozo; o - nonyakwaa Nsetanu kwaru unu ye l'iphe, du eji opfu l'unu ta adudu ike esede onwunu.

⁶ Ole iphe-a, mu epfuru unu-a bukwa kele mu kwetaru g'o du egube ono; o to bukwa l'oo ekemu, a turu atutu dobe. ⁷ Le mu - jeshia epfufu; bukwa iphe, dukporo mbedua ree bu g'a su l'onyemonye du-dzuru ge mu du-a; obenu l'onyemonye nwekotaru iphe-oma, du iche, Chileke seru ye iya l'eka; onye nkiya adu egube-a; onye ophu nkiya aduro g'oo-du.

⁸ Su: o -buru ke ndu ta aludu ji me ndu ta aludu nwanyi; me unwanyi ophu ji phe anodu; ndu k'ono be iphe, mu epfuru phe bu l'o duru phe ree g'ephe noduepho ta aluhe ji; ebe nwoke aluhe nwanyi; nodu ge mu no-a.

⁹ Ole o -buru l'ephe taa dudu ike emekota iya;

gẹ nwoke lụkwaa nwanyi; gẹ nwanyi lụkwaru ji. L'ono kakwaphọ mma eme l'anọdu taahaa nshi ọkpehu l'iphe, agushi phẹ ike.

¹⁰ O be lẹ ndu ọphu aluwaanu bẹ mu aturu ekemu sụ; gẹ nwanyi b'adukwa teke ọo-lufuje libe ji iya. Mbụ l'ọ tọ bukwa mu atụ ekemu ọbu; ọ kwa Nnajiuphu anyi, bụ Jizosu. ¹¹ Teke ọ bukwanu l'ọ lufuru; gẹ nwanyi ọbu kwakwaa b'alụ ji ọzo; ọdumeka g'ọ laphukwa azụ gẹ yele ji iya doshia. Gẹ nwoke ta adukwa teke ọo-chifuje nyee ya.

¹² A bya lẹ ndu ọphu phoduru nụ mu sụ-a; ọwa-a bukwa mu epfu iya; ọ tọ bukwa Nnajiuphu; teke ọ bụ l'onye kweru kẹ Kéreshi alụ nwanyi, te ekwedu kẹ Kéreshi; g'onye ono ta achifukwa iya mẹ ọ -buru lẹ nwanyi ọbu kweru-a lẹ ye l'iya a-tuko-a nọdu alụ. ¹³ Ọ -bukwanuru l'ọo nwanyi, kweru kẹ Kéreshi alụ nwoke, ekwedu kẹ Kéreshi; gẹ nwanyi ọbu ta alufukwa l'ibe ji iya ọbu; mẹ ọ -buru lẹ nwoke ọbu kweru-a lẹ ye l'iya a-nọdu alụ. ¹⁴ Kele nwoke, ekwedu kẹ Kéreshi bya alụ nwanyi, kweru kẹ Kéreshi bẹ shiakwaa l'ẹka nyee ya buwaru kẹ Chileke. Nokwaphọ gẹ nwanyi, ekwedu kẹ Kéreshi bya alụ nwoke, kweru kẹ Kéreshi shiakwaphọ l'ẹka ji iya buwaru kẹ Chileke. Ọ -bụ l'ọ tọ dụ nno mẹ unwu unu phẹ abujeru ndu aaso nsọ; obenu lẹ nta-a bẹ ephe dukota nsọ. ¹⁵ Teke ọ bụ l'onye ọphu ekwedu kẹ Kéreshi bẹ sụru lẹ ya ta aludedu; g'ọ hakwaa. Onye nwoke ọzoo nwanyi kweru kẹ Kéreshi ono bẹ e tee kebutaekwa ekebuta; eshinu Chileke kuru anyi g'anyi buru lẹ nchi-ọdu-doo. ¹⁶ Mbụ-a; gube nwanyi, alụ ji; ?denu

g'ishiru maru l'e tee shidu ngu l'ẹka dzọo ji ngu? Tọo ?denu gẹ gube nwoke meru maru l'e tee shidu ngu l'ẹka dzọo nyee ngu?

Aadu gẹ Chileke doberu onye

¹⁷ Ọo 'ẹpho g'onyenonu mejeepho iphe, Chileke keru nu iya g'o meje; mejekwa iya pho gẹ Chileke suru g'o meje iya teke o kuru iya. Ono bu ekemu, mu atu edoberu iphe, bukpo Chiochi, no l'ekameka. ¹⁸ Mbụ l'iphe, mu epfu bu; g'onye buru ubvu teme e kua ya te ejeekwa eme onwiya onye e buduru ubvu. G'onye ebuduru ubvu te ejeekwa ebu ubvu. ¹⁹ Kele e buru ubvu l'e te ebuduru te enwedu iphe, o bu l'iphu Chileke. Iphe, bu iphe bu g'e meje iphe, Chileke karu su g'e meje. ²⁰ Ọo ya bu g'onyenonu dujeepho g'o du teke Chileke kuru iya. ²¹ Teke o bu li bu ohu teke Chileke kuru ngu; ta ayokwa oshi. Gbahakwa li maru uzo, ii-shi gbaa onwongu; g'i menaa ya nweru onwongu. ²² L'onye Chileke kuru; o bya ye Kereshi bya atugba; teke onye ono bu ohu; g'onye ono nyatakwa le Nnajiuphu towaru iya l'egbu, iphe-eji keru iya. Nokwapho g'onye 'abudu ohu teke Chileke kuru iya byawaru bya aburu ohu Nnajiuphu, bu Kereshi. ²³ Unu buakwaa aswa, Kereshi zuru azuzu. Ọo ya bu; unu ta laekwa azu je aburu ohu ke ndu mgboko-a. ²⁴ Unwunna mu; g'onyenonu jiko dujeekwapho g'o du teke Chileke kuru iya; g'onye ono noduakwaro l'atugba, ye Chileke tugbaru.

Ndu ata aludu alulu

²⁵ A bya l'èhu k'unwanyi, ata alùdu ji mē unwoke, ata alùdu nwanyi; ọ tọ dudu ekemu, mu a-sù lẹ Nnajiuphu tūru doberu unu. Obenu lẹ mu e-ye ọnu, rwuberu mu nū; eshinu e shiwaa l'obu-imemini ophu Chileke aphuru mu; mu buru onye goshiwaru l'ọ gbaru g'unu gude ire mu ẹka.

²⁶ Ọo ya bụ l'iphe, mu arikwa bụ lẹ gẹ mkpawere habe shii nta-a bẹ iphe, kakwa ree bukwa g'onyenonu noderupho onwiya g'ọ nọ.

²⁷ Teke iluwaa nwanyi; ta achifukwa iya. Ọ bukwanuru l'i ti lụada nwanyi; te jeekwa aluta.

²⁸ Ọle ọ tọ bukwa eme iphe-ẹji mē i -je alua nwanyi. Teke ọ bukwanu lẹ nwamgboko jeru je alua ji; ọ tọ bukwa iya pho eme iphe-ẹji. Ọ kwa l'iphe, ọ bụ bụ lẹ ndu alu nwanyi mē unwanyi, alu ji bẹ vu iphe-ẹhuka kẹ mgboko-a l'ishi. Ophu ọ dukwanu mu g'a sù l'unu dabaru l'iphe-ẹhuka, du nno.

²⁹ Mbụ l'iphe, mu epfu unwunna mu; bụ lẹ mboku abvukwa. Gẹ ndu alu nwanyi shiepho nta-a metajekpooro g'ephe ta aludu nwanyi.

³⁰ Gẹ ndu aphu tsoru metajekpooro g'ọ tọ dudu iphe, atsụ phẹ l'èhu. Gẹ ndu ẹhu atsọ utso mejekpooro g'èhu ta atsodu phẹ. Gẹ ndu nweru aswa, ephe azu metajekpooro g'ọ tọ dudu iphe, ephe azu. ³¹ Teme gẹ ndu emekpoo iphe, ephe eme lẹ mgboko-a metajekpooro g'ọ tọ dudu iphe, iphe ono bụ. Lẹ mgboko-a, du g'ọ du-a ta aduekwa g'ọo-nọ-beru.

³² Ọle iphe, mu eme gẹ mu karu unu bụ g'unu haa ayọ-phe oshi. Iphe nwoke, ta aludu nwanyi a-nodu epfu buepho gẹ ya e-me jeeru Nnajiuphu, bụ Jizosu ozi, bụ iya bụ gẹ ya e-me meje iphe,

jiru Jizọsu ẹpho. ³³ Obenu l'onye alu nwanyi be l'ayo oshi iphe mgboko, bu iya bu ge ya e-me meje iphe, jiru nyee ya ẹpho; ³⁴ shi nno chita iphe labo ari. Nokwapho ge nwanyi, ata aludu ji me nwamgboko, ta aludu ji du bu onoya; iphe, ẹphe eyejeru ẹhu bukwapho g'ẹphe e-me jeeru Nnajiuphu ozi; g'ẹphe e-me wota ẹhu phe me oriri phe doberu Chileke iche. Obenu le nwanyi, alu ji be iphe, ooyo oshi iya bu oshi iphe mgboko, bu iya bu ge ya e-me mee iphe, jiru ji iya ẹpho.

³⁵ Su-a; iphe, mu gude epfu iphemiphe-a bukwa le mu eme ge mu yeru unu ẹka. Mu te emekwa ge mu sede unu. O chikwaa iphe, mu eme bu ge mu mee g'unu meje iphe, pfuru nhamunha, gbaru unu l'ememe; g'o to du iphe, a-nafuje unu egomunggo l'eje ozi Chileke ono.

³⁶ Teke o bu le nwoke, eje alu nwanyi nonyaru bya emeahaa umere egoshi le nwanyi ono agushikpowa iya ike; teme nwamgboko ono kajiwaa akaji; o duwaa nwoke g'o lua ya; be o dukwa ree g'ẹphe lua. O to bukwa iya eme iphe-ẹji. ³⁷ Obenu onye obu shihuru ike; o gude obu iya pfua ya pfushia ya ike le yee ya taa kwadu; kele o maru l'o to tsudu iya l'ẹhu; l'oo-dua ike sede onwiya; o to dukwa ẹji me onye obu nodu; ebe yele nwanyi obu akwadu. Onye ono mekwaru ree. ³⁸ Oo ya bu l'onye luru nwanyi meru ree. Onye aluduru iya nu kabakwaro eme ree.

Nwanyi, ji iya anohedu

³⁹ Nwanyi, aalu alulu be ji iya nwekwa enwenwe me ji iya -nodukwadu ndzu. Mboku, o

nonyawaru ji iya nwuhu; e -shi mbọku ono bẹ ọ tọ dūhedu iphe, gude iya g'o to je aluru onye dū iya ree. Ọle g'ọ lụkwaa onye kẹ Kéreshi. ⁴⁰ Obenu l'ẹhu gege aka iya atso ọme ọ haru alu ji ọzo. Nokwa gẹ mube Polu yeru onu bu ono. Mu nọdu arikwa lẹ Unme Chileke bukwa mu pho l'ẹhu.

8

Eri iphe, a gwaru iphe

¹ Onu, mu yeru lẹ k'iphe, a gwaru iphe bu lẹ-a; l'a makwaru-a l'unu sūru l'anyi tukurū maru iphe. Ẹgube mmamiphe ono emejekwa nemadzū g'o ku onwiya; obenu lẹ n-yemobu anọduje emetse emetse. ² Teke ọ bu l'ọ dūru onye arije lẹ ya maru iphe; onye ono teke amarwukwa iphe g'ọ gbaru iya l'amama iya. ³ Obenu l'onye yeru Chileke obu bẹ Chileke maru.

⁴ A bya lẹ k'eri iphe, a gwaru iphe mu sū; iphe, anyi makpoadaru bu l'ọ tọ dūdu iphe, bu iphe, aagwa agwagwa mẹ ilile dūru iphe, ọ bu; mbu l'ọ bukota okorophoo iphe. Anyi makwarupho l'ọ tọ dūedu Chileke ọzo, dū nū gbahaa Chileke lanu ono kpoloko. ⁵ Kẹle ọ dūchakpooru nū igwerigwe iphe, eeku agwa, nọ l'imigwe ọzoo l'eliphe; g'iphe, e dobegbaaru abaru ẹja dūnaa igwerigwe; tẹme ndu ọphu ekuru nnajiuphu dūkwapho igwerigwe; ⁶ obekwanu l'iphe, anyibedua makaharu bu lẹ Chileke dū nanu kpoloko kpeekpu, bu iya bu Nna, onye iphemiphe shi l'ẹka; tẹme ọ buru iya bu onye anyi nọ-doru ndū. Ọ bukwarupho

Nnajiuphu lanu kpoloko du, bu iya bu Jizosu Kereshi; onye bu iya be Chileke gbẹ l'eka iya mee iphemiphe; teme o bukwaru iya pho be anyi shi l'eka iya nodu okpobe ndzu.

⁷ Oe unu maru l'ọ to budu onyemonye marwuru iya egube ono. Ndu ophu egomunggo phe du l'agwa ono mbukwadia ntanu-a; l'erikwadu iya l'ephe eri iphe, agwaru iphe. Iphe ono, ephe eri ono emerwushia phe egomunggo; kele ephe te ekweshiduru ike. ⁸ O to bukwa nri l'e-me g'anyi kabaa akpitaru Chileke ntse. ?Anyi riru iya-o; ?anyi te eriduru iya-o; anyi taa kakwa eji; ophu anyi a-kakwa ree l'iphu Chileke.

⁹ Oo pho g'unu kwabe enya g'enweru onwonye unu ono ta aburu upfu du ndu ozo l'okpa, bu ndu ophu ekweshiduru ike. ¹⁰ Kele o -buru l'onye ekweta iya eshihuduru ike humaru gube onye ekweta ngu shihuru ike l'eka i no l'ulo agwa eri iphe, agwaru iphe; ?ti madu l'i gbẹ eyeru iya okpu-ikike g'o je ase ya onwiya ase wata eri iphe ono, a gwaru iphe ono? ¹¹ O n'iya bu onye ono, okpobe-opfu ono teke eshihudu ike l'okpoma ono eshi l'amaru iphe, i maru laaru onwiya l'iswi; mbu nwanna ngu ono, Kereshi nwuhuru l'iswi ehu iya ono. ¹² Oo ya bu le teke unu meru egube ono be unu meswewaru unwunna unu; opfu l'unu mekawaru phe iphe l'obu phe ono, dukwadu nyegenyege ono. O kwa iya pho bu l'unu shiwaa l'ehu unwunna unu ono meswee Kereshi l'iphe ono, unu meru ono. ¹³ Noo g'o gude mu su: o -shita g'iphe eri l'onu kpata ge nwanna mu mee iphe-eji; mu

ebuchiēpho ata anū lẹ phuruphuru gberegedege gẹ mu ta akpọru iya ọkpa ye l'eme iphe-ẹji.

9

Iphe, rwuberu onye ishi-ozì

¹ Sù-a mbẹdua; ?mu ta abudu onye-ishi-ozì bya aburu onye nweru onwomu; bya egudekwapho ẹn̄ya mu hùma Jizosu Kéreshi, bụ Nnajiuphu anyi? ?Tobudu unu bụ iphe, egoshi ozi, mu nọ l'ẹka Nnajiuphu anyi ono jee? ² Mu 'abudu onye-ishi-ozì Jizosu l'ẹn̄ya ndu ọzo; mu aburu iya nū unubẹdua. Oo unubẹdua bụ iphe-ọhubama, egoshi lẹ mu bụ onye-ishi-ozì Nnajiuphu; opfu l'unu byawaru bya aburu ndu ẹphe lẹ Nnajiuphu tųgbaru b̄uru nanū.

³ Wakwa ọnu, mu eyejeru ndu epfu l'iphe, mu eme ta abudu iya baa: ⁴ Mu asuje p̄hẹ: ?To rwubeduru mu g'aanuje mu nri waa iphe, aangū angungu k'ozì, mu eje? ⁵ ?Tọ gbaduru mu eme gẹ ndu-ishi-ozì ọzo; mbụ eme g'unwune Nnajiuphu p̄hẹ; mẹ Pyita p̄hẹ? Mbụ l'ọ gbaru gẹ mu ga l̄uta nwanyì, etso ọzo kẹ Kéreshi dujeru eje ẹka mu ejekpọ. ⁶ ?Bụepho mu lẹ Banabasu kpoloko bẹ l'e-seje akanya nri, anyi e-rije nọdu ndzụ tọ? ⁷ ?Bụ onye ojogu gunu jejeru ogu apfū onwiya ugwo? ?Bụ onye kọjeru opfu vayinu; ọ haa eri akpuru, shi iya nū? ?Bụ onye dobejeru aturu ọphu o ridu iphe, shi iya nū?

⁸ ?Ọ dū unu gẹ mu epfu iphe-a kẹle ọo iphe, ndiphe epfujẹ? ?Tọo ta atukwaru iya p̄họ l'ekemu? ⁹ Noo kẹle e deru iya l'ẹkwo ekemu, Chileke turu nū Mosisu sù: "Unu te ekechijekwa

eswi õnu mę unu mee ya ọ nõdu azõshiru unu ęswa l'ereshi." ?Ọ dọ unu g'ọ bọ eswi bę Chileke ayọ ọshi iya ono? ¹⁰ Ọ bukpokwaa opfu ẹhu anyi bę oopfụ ono. Ọo anyi bę e dedoru iya. Kẹle onye akọ opfu anọduje akọ iya ele ẹnya iphe, o-meta l'ẹka ono. Onye echishi ęswa l'iphe, ọ kọru anọdujekwapho echishi iya tọgbo ẹnya l'iphe, o-metakwa iya phọ. ¹¹ Anyi kọwaru iphe-oma, shi l'ẹka Unme Chileke l'echilabọ unu g'aakọje akpuru-iphe l'ẹgu-a. ?Ọ bọ iphe, parọ ẹka mę anyi -shi unu l'ẹka kpatajẹ iphe, eele l'ẹnya riye nõdu ndzọ? ¹² Eshinu ọphu unu agbeje kwe l'o rwuberu ndu ọzo g'ẹphe rita iphe l'ẹka unu; ?tọ kachidaa anyi erwube g'anyi rita?

Ọ dọchakpoo nno; ọle mu teke atọ-swee ya ama ememe. Ọ chia iphe, mu emejechia bọ nshi bę mu atagbuje iphemiphe g'eeshi gę mu ta agbę egbuchi ọzo ozi-oma kę Kereshi. ¹³ ?Unu ta amadọ lę ndu eje ozi l'eze-ọlo Chileke bọ nri shi l'eze-ọlo Chileke bę ẹphe erije? Ndu eje ozi l'ọru-ngweja Chileke nõdu eketajekwapho iphe, e gude gwaa Chileke. ¹⁴ Nokwaphọ gę Nnajiuphu tọru ekemu sọ gę ndu ezi ozi-oma riye iphe, shi l'ozi-oma, ẹphe ezi.

¹⁵ Obenu lę mu teke aji-swee unu aji iphe, dọ ẹgube ono. Ọphu ọ bukwa l'ekwo-ozi-a, mu ederu unu-a bọ lę mu sọru l'iphe ono rwuberu mu nta. Mbọ-a; ọ kachikwa mu ree lę mu nwuhuru; eme l'o nweru onye meru g'aba ono, mu abaa ono, bọru mkpokoro opfu. ¹⁶ Unu maru l'iphe, mu anọduje aba l'abaa ta abukwaa lę mu ezi ozi-oma ono. Ezi ozi-oma bukwa iphe, mu mefutaje. Nshio mu mę mu eziduru ozi-oma

ono! ¹⁷ Ọ -buru lẹ mu turu obu mu onyo ezi ozi-oma ono; bẹ obunggo iya rwubekwaru mu. Obenu lẹ mu eje iya kẹle ọ bụwaa ozi, e yeru mu l'ẹka. ¹⁸ ?Bụ gūnu bụ mu obunggo iya nta? Iphe, bụ mu obunggo iya bụ lẹ mu anọduje ezi ozi-oma ono; mu ta anatadụ aswa iya, bụ iya bụ iphe, gbaru mu l'ememe l'ozi ono, mu ezi ono.

¹⁹ A makwaru-a l'ọ tọ dudu nemadzu, aturu mu iphe, mu e-me; ọle mu gudewaa ẹka mu mee onwomu ohu onyemonye; g'eeshi gẹ mu gude ozi-oma ono kabaa epfubuta igwerigwe nemadzu. ²⁰ Mu lẹ ndu Jiu nọdu; mu emeahaa umere ndu Jiu; g'eeshi gẹ mu pfubuta ndu Jiu. Mu lẹ ndu gude ekemu buru nọdu; mu emeahaa g'onye gude ekemu buru; k'ophu mu epfubuta ndu gude ekemu buru. ²¹ Mu lẹ ndu ete pfudu k'ekemu nọdu; mu ahaekwapho k'ekemu; egudekpọoro l'a ta haduru mu gẹ mu b'e mee iphe, ekemu Chileke pfuru; obenu lẹ mu gude ekemu Kéreshi buru; g'eeshi gẹ mu pfubuta ndu ete epfudu k'ekemu. ²² Mu lẹ ndu ekweta phẹ dọ nyegenyeye nọdu; mu aburu onye ekweta iya dọ nyegenyeye g'eeshi gẹ mu epfubuta phẹ. Ọo ya bụ l'iphe, bukpuo iphe, onyemonye bụ; mu abuekwarupho iphe ono gẹ mu eshi nno dọ ike pfuta ndiphe yeru Kéreshi g'ọ dzọ phẹ.

²³ Iphe, mu gude emekotakpuo iphe ono bụ lẹ mu ese iswi ozi-oma ono; g'eeshi gẹ mu ayiru l'iphe-oma, dọ iya nọ. ²⁴ ?Unu ta amahaadaa l'a -nọdu agba ọso bẹ a tukoje agba iya; ọle ọo onye lanu kpeekpu emechaje nata obunggo ọso obu? Ọo ya bụ; g'unu kukebe ẹhu gba ọso ono g'unu aburu ndu a-nata obunggo iya.

²⁵ Onyemonye, bukpo onye akwako atụ ego ọso l'ekukebeje ẹhu esede onwiya l'iphemiphe, oome. Iphe, oosedede onwiya ono bu g'ọ nata obunggo, du l'oso ono; mbu obunggo ta adudu g'oo no-beru l'o mebyishihu. Obenu l'anyibe ndu etso Kereshi esedeje onwanyi g'anyi anata obunggo ophu a-nowaro jasụ le tuutuutu le mijimii. ²⁶ Noo iphe, meru g'o gude mu nodu agba ge mu gbarwua aka a kparu mu oke ge mu gbarwua. O bukwarupho iphe ono meru g'o gude ophu mu etsudu aka g'onye etsu pherephere aka. ²⁷ O chia iphe, mu emeje bu le mu etsuje onwomu iphe; tsushia ya ike k'ophu mu e-sede onwomu okpobe esede; g'ọ to buru mu -pfutachaa ndu ozo yeru Kereshi; e -mechaa mu a-gbe buru onye ophu Chileke a-jika ajika.

10

Anma okwa

¹ Su-a; unwunna mu; unu nyatajeka g'ọ nwuru nna anyi oche phe. Le g'ephe hakotakpoo be nokotaru le mkpula urwukpu ono. G'ephe ha jekota ije l'ali okponku ono gude ghaa eze mini ono. ² G'ephe ha be Chileke gude urwukpu ono waa eze-enyimu ono mee baputizimu g'ephe buru ndu etso Mosisu. ³ G'ephe ha rikotaru udu nri lanu ono, shi l'imigwe ono ⁴ bya angukotakwapho mini ono, shi l'aka Unme Chileke ono. Kele ephe nguru mini, shi le mkpuma ono, a ta humajedu l'anya ono. Mkpuma ono bu iya bu Kereshi. O buru mkpuma ono be tsoru phe nu ono. ⁵ Oo l'obu;

ndu ophu mechaaru mee iphe, ejiduru Chileke epho mechakwaaru ka shii. Ndu k'ono be ishi phe tuphashihururo teke epe noro l'echiegu.

⁶ Su-a; iphemiphe ono tukokwaru buru iphe, alo anyi eka le nchi g'anyi gude kwaa enya; g'egu eme ejo-iphe ta agujeshi anyi g'o guru ndu ono. ⁷ Unu ta agwajekwa iphe; l'o kwa g'ephe haru mee teke ndiche ono, bu iya bu iphe, e deru l'ekwo-opfu Chileke su: "Ndu Izurelu doru eri nri; bya angu mee; emechaa epe wulihu meahaa emereme." ⁸ G'anyi te ejekwa eme ke nwanyi ozoo ke nwoke g'ephe hakwarupho mee; e mecha unu unu nemadzu ukporo labo l'iri l'esaa l'umadzu ukporo iri nwushihukota l'akpuru enyanwu lanu. ⁹ Ophu anyi ahukwa Nnajiuphu ama, bu iya bu g'ephe haru hua ya teke ndiche ono; agwo tagbushia phe. ¹⁰ Ophu unu agujekwa aphu; g'ephe hakwarupho gua ono; ojozi-imigwe bu O-gbu-nemadzu, shi l'eka Chileke bya eworu phe gbushia.

¹¹ Su-a; iphemiphe-a mekotaru l'ehu phe g'o buru iphe, e gude anmaru anyi okwa; teme e deshia ya l'ekwo g'o buru iphe, e gude ezi anyi iphe; mbu anyibe ogbo owa-a, buwaa teke iphemiphe e-meebekota-a.

¹² Oo ya bu; g'onye riru le ya pfushiru ike pfukwaru kwabe enya; a -nonyaa o daa! ¹³ L'o to dukwa ohtama, byapfutajewaru unu, 'abudu egube ohtama, abyapfutajekwapho ndu ozo. Obenu le Chileke bu onye emeje iphe, o suru l'oo-me. O to kwedu g'a hua unu ama hughata iya g'ike unu ha; o chia le teke aahu unu ama

ono be oo-goshikwapho unu uzo, unu e-shi nahu ohotama ono. Oo ya bu g'unu adu ike tagbua ya le nshi.

¹⁴ Noo ya bu le-a; ndu mu yeru obu; unu nahu egwe eja. ¹⁵ O kwa opfu, eepfujeru onye nweru egomunggo be mu epfuru unu-a. Unu leanaro enya l'iphe ono, mu epfu ono. ¹⁶ Okoro onu-oma ono, anyi tukoru ago anyata nri Nnajiuphu ono, bukwapho iphe, anyi ekele Chileke ekele iya ono; ?to budu mee Kereshi be anyi gba mba l'okoro ono? To; buredi ono, anyi awashije ata ono; ?to budu eh Kereshi be anyi tukokwarupho gbaru mba ono? ¹⁷ Eshinu o bu buredi lanu du be anyi tukokwaru buru eh lanu; obeta o buru l'anyi du igwerigwe; eshinu anyi tukoru erigba buredi lanu ono.

¹⁸ Unu leanaro iphe, ndu Izurelu emeje. Iphe, bu ndu taru anu ono, e gude bya egweeru Chileke ngweja l'oru-ngweja ono; ?ephe ta abuda ndu eje ozi l'oru-ngweja obu? ¹⁹ ?Bukwanu gunu be mu eme ge mu pfua? ?Bu l'o duru iphe, obu mbu iphe, aagwa agwagwa; ozoo iphe, a tushiru l'iphe to? ²⁰ Waawakwa! Iphe, mu epfu bukwa le ngweja, ndu ta abudu ndu Izurelu egweje bu obvu be ephe egweru iya. O to budu Chileke. Ophu mu ekwekwanu g'unu l'obvu tugba buru nanu. ²¹ Unu ta abyakwa l'a-nodu angu iphe, shi l'okoro ke Nnajiuphu bya angukwapho ophu shi l'okoro k'obvu. Nokwapho g'unu ta abyadu l'a-nodu eri nri le teburu ke Nnajiuphu bya erikwapho le teburu k'obvu. ²² ?Anyi agbe kpata Nnajiuphu eko okophoo? ?O du unu g'anyi ka

Chileke ike?

Eme iphe m'òbvụ nwune ngu

²³ Iphemiphe bẹ a hakwaru ọ̀zo g'e meje; ọ̀le ọ̀ tọ̀ bụkwanu iphemiphe bụ e -mee ya l'ọ̀ duru onye meru iya nụ lẹ ree. A hakwaru ọ̀zo g'e meje iphemiphe; obenu l'ọ̀ tọ̀ bụdu iphemiphe l'emetseje onye eme iya nụ emetse. ²⁴ G'ọ̀ tọ̀ duka onye anọdu achoro iphe, a-duru iya lẹ ree. G'onyenonu chojochia iphe, a-duru ndu ọ̀zo lẹ ree.

²⁵ Iphe, bụkpoo anụ, ị zuru l'aswa; tajeje ya pho; te ejekwa akpa ishi eka o shi; g'obu etee jedu ngu anma ikpe. ²⁶ "Lẹ mgboko l'ophu; me iphe dukota iya nụ; bụkotakwa ke Nnajiuphu, bụ Chileke."

²⁷ Teke onye te ekwedụ ke Kéreshi ziru ngu lẹ nri; i kweta l'ii-je; riękwapho iphemiphe, e doberu ngu g'i ria. B'ajikwa aji; m'òbvụ obu anma ikpe. ²⁸ Obenu ọ̀ -buru l'ọ̀ duru onye tufuru onu sụ ngu: "Iphe-a bụkwa iphe, a gwaru iphe"; te erikwa iphe obu; m'òbvụ onye ono, pfuru ngu iphe onoya; mekwapho m'òbvụ obu anma ikpe. "Kele eliphe l'ophu mekpoo iphemiphe, nokota iya nụ bụkotakwa ke Nnajiuphu." ²⁹ Obu anma ikpe mu epfuru ta abukwa nkengu; ọ̀ kwa k'onye ono. Kele-a; ?bụ obu anma ikpe k'onye ọ̀zo; l'e-me ge mu ta atusaru ehu? ³⁰ Eshinu mu ekeleje Chileke ekele me mu -bya eri nri; ?denuhunu g'ogude ọ̀ buru iphe ono, mu keleru Chileke ekele teme mu riye iya ono bẹ aa-gbe epfubyishi mu.

³¹ Oo ya bụ; m'obeta unu ria nri-o; ọ̀zo l'unu nguru iphe, aangụ angungu-o; ọ̀zo iphe, bụkpoo iphe, unu meru; unu meje iya g'ọ̀ buru

iphe, unu gude aja Chileke ajaja. ³² G'ọ tọ dukwa onye aburu upfu du onye ọzo l'okpa; m'ọ bu onye Jiu; m'ọ bu onye abudu onye Jiu; m'ọ bu Chiochi ke Chileke. ³³ Oo pho ge mu emeje bu g'unu e-meje; mbu ge mu anoduje eme ge mu mee iphemiphe g'ọ du onyemonye ree. Mu ta achojedu iphe, a-duru mu le ree; gbahaa iphe, a-duru ikpoto ndu ọzo le ree g'eeshi g'a dzoo phe.

11

¹ Oo ya bu; g'unu tsoje aka mu ge mu etso aka Kereshi.

Ekpuchi iphe l'ishi abaru Chileke aja

² Mu ajakpoo unu ajaja unwunna mu; l'unu anyataje mu tekenteke; teme unu gudeshia iphe ono, Chiochi ezije ono; g'e yeru mu iya l'eka mu bya ezia ya unu. ³ Ole iphe, mu eme g'unu makwarupho bu l'oo Kereshi bu ishi iphe, bukpo onye nwoke; nwoke bukwanuru ishi ke nwanyi, oolu alulu. O bukwanuru Chileke bu ishi ke Kereshi. ⁴ Nwoke, epfu anu Chileke; ozoo l'oopfuchiru Chileke; bya ekpuru okpulishi; bukwa ishi iya be o too kwabedu ubvu. ⁵ O bekwanu le nwanyi, epfu anu Chileke; ozoo l'oopfuchiru Chileke; ophu o kechiduru iphe l'ishi; bukwa ishi iya be o too kwabedu ubvu; kele ono duwaa g'ọ kpushiru ishi akpushi. ⁶ Le teke o bu le nwanyi tee kebedu iphe l'ishi; ge nwanyi obu kpashienupho egbushi iya akpashi. Ole eshinu o bu iphe-iphere ke ge nwanyi kpashia egbushi; ozoo g'ọ kpushia ya akpushi; o n'ia bu ge nwanyi kebeje iphe l'egbushi.

⁷ Nwoke ta agbaduru g'o kpuru okpulishi eshinu Chileke meru iya o yee ya teme o buru iya egoshi ge Chileke du-be biribiri; obenu le nwanyi egoshi ge nwoke du-be biribiri. ⁸ Noo l'o to bukwa nwoke be e gude iphe, shi l'ehu nwanyi mee; o kwa nwanyi be e gude iphe, shi l'ehu nwoke mee. ⁹ Ophu o budu nwoke be o meru g'o buru ke nwanyi; o chia nwanyi be o meru g'o buru ke nwoke. ¹⁰ Noo g'o gude nwanyi je l'ekebeje nkelishi gude goshi l'oo ji iya nwe iya; wakwapho m'obvu unwu-ojosi-imigwe. ¹¹ G'o duhabekpoo; o to dukwa iphe, nwanyi bu me e -wofu nwoke; ophu o dukwa iphe, nwoke bu me e -wofu nwanyi l'atugba-a, anyi le Kereshi tugbaru-a. ¹² O kwa iphe, shi l'ehu nwoke be Chileke gude mee nwanyi; o bukwanuru nwanyi be anwuje nwoke. Ole ephenebo shikota Chileke, bu iya meru iphemiphe l'eka.

¹³ Unu lewa iya ro enya l'onwunu. ?O gbaru ke ge nwanyi ghebeje ishi onu l'eka oopfua anu Chileke too? ¹⁴ ?Unu ta amadu le ge nemadzu gbakporu ugbugba be nwoke eme onwiya iphe-iphere me o -buru l'o haru egbushi iya; o loshia ogologo? ¹⁵ Obenu le teke nwanyi nweru egbushi ogologo be o buchaa ya adu ubvu. Egbushi ogologo be Chileke nuru nwanyi g'o buru iphe, e-kpuchije iya ishi. ¹⁶ O -duru onye atu ego l'o to dudu egube ono; anyi te nwekwa omelali ozo; ophu Chiochi ke Chileke enwekwapho.

Eri nri-enyashi Nnajiuphu

17 A bya l'iphe ọwa-a, mu abya epfupfu-a; bẹ mu ta ajakwa unu ajaja iya l'edzuko, unubẹ Chiochi edzukoje agbejekwanu buru; o -shita ọphu ooye ẹka l'ogbe egbuchu ndu ọzo ọzo. 18 Kẹ mbụ iya kpọada; bụ lẹ mu nọmaru l'unu anọduje akparu onwunu oke mẹ unu -dzuko; mbụ l'ọ dukwa mu g'iphe ono a-haru buru eviya. 19 Mu maru l'ọ bụ eviya l'ọ tọ dudu g'eemehabẹ g'unu ta anọdu ẹkpa l'iche iche. Ọo ya bukwanu g'aa-majeru ndu ọphu eme iphe, dube ree l'iphu Chileke. 20 G'unu edzukojeje ono; ta abukwa nri-enyashi Nnajiuphu bẹ unu edzukojeje g'unu ria; 21 eshinu ọobujeru; unu gbeshi onyenonu apata nri nkiya eri angu l'ẹbe akwaberu onye ọzo. E -mechaa; ẹgu agụ ndu ọo-nọdu agụ; mẹe atsu ndu ọphu ọo-nọdu atsu. 22 Ha! ?Ọ dọ g'unu te enweedu ọlo, unu a-nọduje l'ibe unu eri angu ọbu? Tọo; ?ọ bukpoepho Chiochi kẹ Chileke bẹ unu akpọ ẹbo l'afu; bya eme ndu adudu g'ọ dọ phẹ iphe-iphere? ? Denukpoo iphe, mu e-pfuru nọ unu? ?Mu a-nọdu etu unu ẹpha iya tọ? Mu tee tukwa unu ẹpha iya!

23 L'iphe ono, mu ziru unu ono bukwa Nnajiuphu l'onwiya pfuru mu iya; lẹ yẹbedua, bụ Jizosu wotaru buredi l'enyashi mboku ono, e deru iya ye ono; 24 bya ekelecha Chileke ekele iya bya eworu iya nyawashia bya asu: "Ngge ta! Ọwa-a bụ ogwehu mu, e gude gwee ẹja ẹhu unu. Unu meje iphe-a gude nyataje mu." 25 Nokwapho g'o wotaru okoro ono g'e richaarunri-enyashi ono bya asu: "Okoro-a egoshi ọgbandzu ọphuu,

e gude mee mu gbaa. Teke bukpoote teke unu nguru iya; unu gudeje iya nyata mu.” ²⁶ Kele teke unu ata buredi-a; bya angu iphe, shi l'okoro-a; be unu epfukashiakwaa k'anwuhu Nnajiuphu ono; jasu l'o bya.

²⁷ Su-a; onye bukwanu onye riru buredi ono; ozoo l'o nguru iphe, angungu l'okoro ke Nnajiuphu ono l'uzo apfuduru-oto; onye ono be ikpe ogwehu yee mee Nnajiuphu ono nmakwaru. ²⁸ Oo ya bu ge nemadzu nyochajeadaa onwiya ime teme l'o ria buredi ono ngua iphe, shi l'okoro ono. ²⁹ L'onye eri angu; ebe o makahadu iphe, ogwehu Kereshi bu; l'eritakwa bya angutakwapho ikpe eye onwiya l'ehu. ³⁰ O kwa iphe ono meru g'o gude igwe oha l'ime unu du nyegenyege; ndu azee l'iphe-ememe; ndu onwu egbushia. ³¹ Obenu le teke anyi vuwaa uzo kpee onwanyi okpobe ikpe; o n'iya bu l'e tee kpeedu anyi ikpe. ³² Ole teke o bukwanu le Nnajiuphu kperu anyi ikpe; kpechaa bya ahua anyi ahuhu; iphe, oome iya buana g'oo too jehedu achigbabe anyi le ndiphe tuko nmaa ikpe.

³³ Oo ya bu; unwunna mu; unu -nodu edzuko k'eri nri Nnajiuphu ono; unu nodujekwa kwaberu nwibe unu. ³⁴ Teke o bu l'o duru onye egu agu; g'onye ono vuru uzo riadaa nri l'unuphu; o nonyakwaa Chileke nmaa unu ikpe k'edzuko, unu edzukoje. Noo ge k'ono du bu ono. A bya l'iphemiphe ndu ophuu; ono buwaro mu -bya; mu eyefua ya onu.

12

Iphe-oma, shigba l'ẹka Unme-dụ-Nsọ

¹ A bya lẹ k'iphe-oma, shigbaa l'ẹka Unme-dụ-Nsọ; unwunna mu; gẹ mu mekwaa ya g'o doo unu ẹnya ree. ² Unu maanaru-a lẹ teke unu eshidu buru kẹ Kéreshi bẹ bụ unwu-obvu-a, ete pfudu opfu-a shi alọ unu kpurukpuru. Ọ buru iya shi anọduje egoshi unu ọzo unu a-nọdu eshi. ³ Noo g'o shitaru mu nọdu eme g'o doo unu ẹnya l'ọ tọ dukwa onye gude Unme Chileke epfu opfu abya asu: “Gẹ Jizosu vukwaru onu.” Ọphu ọ dukwapho onye adu ike epfufuta su lẹ Jizosu bụ Nnajiuphu gbahaa l'ọ gude Unme-dụ-Nsọ epfu iya.

⁴ Iphe-oma, shi l'ẹka Unme-dụ-Nsọ du iche iche; ọle ọ kwa Unme lanu kpoloko bu Unme, anukota iya nu. ⁵ Nokwapho g'uzo, e shi ejeru Nnajiuphu ozi dukwapho iche iche; ọ bukwarupho Nnajiuphu lanu ono bẹ a tukoru ejeru ozi obu. ⁶ Ike, Chileke eyeje nemadzu l'ehu g'o gude meje iphe, dukwa iche iche. Ọle ọ kwaa Chileke lanu emekotaje ike ono g'o ree ire l'ehu onyemonye, o yeri iya l'ehu. ⁷ Chileke gbẹ l'ẹka onyemonye l'ehu l'ehu egoshi g'ike Unme-dụ-Nsọ erebe ire g'ọ buru iphe, a-baru onyemonye urwu. ⁸ Mbua; onye lanu bẹ Unme-dụ-Nsọ ono eyeje ike l'ehu k'ophu oopfufe opfu mmamiphe; l'ọ ye onye ọzo ike l'ehu k'ophu oopfufe opfu, egoshije l'ọ maru Chileke okpobe amama. Ọ bukwaru-a Unme-dụ-Nsọ lanu ono. ⁹ Ọ -gbeshi l'ọobyaya eye onye ọzo ike l'ehu; ike k'ekweta kẹ Chileke gudeje iya eme iphe, dugbaa biribiri;

l'ọo bukpoekwarupho Unme-du-Nsọ lanu ono. Onye ophu ooye ike l'ehu k'emeje g'onye iphe, eme wekoro; o bukwaru-a Unme lanu ono kpoekwapho. ¹⁰ Onye ozo be ooyeje ike l'ehu k'eme iphe-ohumalenya; l'ooye onye ozo ike l'ehu k'epfuchiru Chileke; l'ooye onye ozo ike l'ehu k'akokahaje iphe, shi l'eka Unme-du-Nsọ l'ophu eshidu iya nu; l'ooye onye ozo ike l'ehu k'epfufe l'olu Unme-du-Nsọ; l'ooye onye ozo ike l'ehu k'akoje iphe, eepfu l'olu Unme-du-Nsọ ono. ¹¹ O le o tukokwaru buru Unme-du-Nsọ lanu atukotaje iphemiphe ono eme. Oomejeru onyemonye iphe-oma, du iche iche g'o turu obu iya onyo l'oome iya.

Ogwehu lanu yele iphemiphe, pfukashiru iya nu

¹² Le Chiochi ke Kereshi dukwa g'ogwehu lanu. Ogwehu nemadzu enwejekwaru mpfukashi, du igwerigwe. A makwaru-a le mpfukashi iya du igwerigwe; o le o buenupho ogwehu lanu g'o bu iya. ¹³ Kele iphe, bukpo g'anyi ha; ?i bu onye Jiu-o; ?i bu onye Gurisu-o; ?i bu ohu-o; ?i bu amadu-o; Unme-du-Nsọ tukokwaru anyi jigba; anyi buru ogwehu lanu teke anyi meru baputizimu; anyi tuko gbawaru mba le Unme-du-Nsọ ono, bu iya be eyeje anyi ike l'ehu ono.

¹⁴ L'ogwehu l'onwiya ta akpokokwaru ophu. Iphe, du iya nu dukwa igwerigwe. ¹⁵ O -bu l'ọo ke g'okpa su l'eshinu ya abudu eka be ya abukwa iphe, du l'ehu; ?bu iphe ono a-kposhi iya aburu iphe, du l'ogwehu? ¹⁶ Ozoo l'ọo nchi

suru l'eshinu ya abudu ɛnya bɛ ya abukwa ɛhu nemadzɔ; ono taa kpɔshikwa iya aburu iphe, tɛpfuru l'ɛhu. ¹⁷ Ɔme ɛhu l'ophu tɔkoru buru ɛnya lanu; ?bu gunu bɛ e gege egudeje anu iphe? Mbua ɔme ogwehu l'ophu tɔkoru buru nchi lanu; ?bu awe bɛ e gege egudeje anu ishishi iphe? ¹⁸ Obenu lɛ g'o du nta-a bu lɛ Chileke meru ɛhu nemadzɔ bya emobechaa ya mpfukashi iya g'o tɔberu. ¹⁹ Ɔme iphemiphe ono tɔkoru kpukoo ophu; ?bu awe gege aburu ogwehu? ²⁰ Obe lɛ g'o du nta-a bu l'o nweru mpfukashi igwerigwe; ɔle ɔ tɔkokwaru-a buru ogwehu lanu.

²¹ Ɔ tɔ dudu teke ɛnya a-gbɛ gbɛshi l'o su ɛka l'o tɔ dudu iya mkpa. Ophu ɔ dukwapho teke ishi a-gbɛshi l'oosu ɔkpa l'o tɔ dudu iya mkpa. ²² Ɔ chia iphe, meru nu bu lɛ mpfukata ɛhu anyi ibiya ono, gbaru g'o bu iya bɛ ɛnya kachaa alwalwa ono bɛ gbɛ yihukwaru-a l'iphe, aba lɛ mkpa. ²³ Tɛme mpfukata ɛhu anyi ibiya ono, anyi riru l'o tɔ kwataduru gbaa k'akwabe ubvu ono bɛ anyi akwaje akwa gude kwabe iya ubvu, pfuru iche. Ibiya ono, anyi edomi edomi ono bɛ anyi gbɛ akajenu eleta ɛnya; ²⁴ mbu eleta ɛnya, mkpa iya aduduru ibiya ɔzo. Ɔle Chileke wolɛru-a ɛhu nemadzɔ dzepfua nanu; bya eworu ubvu, ka shii kwabe mpfukata ɛhu anyi ibiya ono, aakwabe-ziduru ubvu ono. ²⁵ Noo ya bu; gɛ mpfukata ɛhu yɛ nwiɛbe iya ata adzoeduru onwophe ɛnya; gbahaa g'ɛphe tɔkoje leta nwiɛbe phe ɛnya. ²⁶ Teke iphe eme nanu ɛhuka; oomedzukwarupho ɛhu l'ophu. Teke a kwaberu nanu ubvu; ɛhu l'ophu etedzuru ɛswa

iya.

²⁷ Sù-a; ọ kwa unu bụ ogwèhu Kéreshi; onyemonye l'èhu l'èhu bụru mpfukata iya. ²⁸ Chileke bya atua nemadzụ ẹka iche iche lẹ Chiochi shi nno goshi onyemonye iphe, ọo-nọdu eme. O vuru ọzo bya edobe ndu-ishi-ozì; bya edotsota iya ndu epfuchiru iya nù. O bya lẹ k'èto bya edobe ndu ezi iphe; bya edobe ndu emeje iphe-ọhumalenya; waa ndu emeje ndu iphe eme g'èphe wekọrohu; waa ndu anọduje eye ẹka; waa ndu mkpozi-uzo; mẹ ndu epfufe l'olu Unme-dù-Nsọ. ²⁹ ?Bù onyemonye bụ-dzuru ndu-ishi-ozì? ?Bù onyemonye bụ onye epfuchiru Chileke? ?Bù onyemonye bụ onye ezije iphe? Tọo ?bù g'èphe ha nwedzuru ike eme iphe-ọhumalenya? ³⁰ ?Bù g'èphe ha bẹ Chileke yedzuru ike l'èhu k'eme g'onye iphe eme wekọrohu? ?Bù ọha epfudzuru l'olu Unme-dù-Nsọ? Tọo ?bù ọha aduje ike kọo iphe, eepfu l'olu, Unme-dù-Nsọ? ³¹ Sù-a; g'onyenonu yejeru èhu lẹ gẹ ya e-shi meje iphe ono ndu ọphu ka mkpa; ọle mu e-goshiadaa unu ọzo ọphu bụ iya kwataru kabakpooro mkpa.

13

N-yemobu

¹ Sù-a; ọ tọ dukwa mẹ mu aghajẹ opfu-ali mu egudeje iphe, bukpo opfu unwu-eliphe; ọzo opfu unwu-ojozi-imigwe epfu; n-yemobu rwuhu mu l'èhu bẹ mu bukwa njaja ogena; ọzo eze okunmengu, aha igbangu igbangu. ² Mbù-a; ọ tọ dukwa mẹ Unme-dù-Nsọ yechaaru mu ike l'èhu gẹ mu pfuchijeru Chileke; mu bya

amachaaru Chileke ọkpobe amaru; makotaru iphemiphe, o shi domia edomi; bya akachakpoo ekweta kẹ Chileke ono kweshia ike; k'ophu bu mu -su úbvú g'ọ phofu l'eka ọ nọ; l'ọ phofu; ophu mu enwedu n-yemobu bẹ ọ tọ dukwa iphe, mu bu. ³ Ọ tọ dukwa mẹ mu tukoru iphe, mu nweru enweru mekọta iphe-oma; bya ekwechaa g'e woru mu kpoo oku; ebe mu enwedu n-yemobu; ọ tọ dukwa urwu, mu ritaru iya.

⁴ N-yemobu atajeru iphe nshi; bya eme odoo. O to jidu iji-nya. Ebe ookudu onwiya; ophu o tudu onwiya o-phushia-ugbu. ⁵ O to kwejedu gẹ nemadzu mee iphe, adudu ree; ophu ookwejedu gẹ nemadzu buru o-pfu-nkiya-anu-nkiya; ophu ehu eghujedu iya eghu egwegwa; ebe ọ madu k'edo iphe l'okpoma. ⁶ O to tejedu eswa ekpu iphe, apfuduru nhamunha. Ọ chia iphe, bu ire-lanu bẹ o teje eswa ekpu. ⁷ Ootajeru iphemiphe nshi; ọ nodu ekwetaje iphemiphe; ele nya k'oma l'iphemiphe; bya apfu-shije ike l'iphemiphe.

⁸ N-yemobu a-dukwa gbururu jeaduru aduru. Ike k'epfuchiru Chileke e-mechakwaa bvụ; ike k'epfu l'olu Unme-du-Nso abvụ. Ọ bukwarupho egube ono bẹ k'amaru Chileke ọkpobe amama l'a-bvụ nkiya. ⁹ Kele anyi maru mapete; anyi nodu epfuchiru Chileke epfupete iya. ¹⁰ Obenu lẹ teke Chileke e-goshigbu anyi g'iphemiphe gbaru; bẹ iphe, bukpo iphe, edzuduru oke ephushihu.

¹¹ Sụ-a; teke mu shi buru nwata bẹ mu shi epfufe g'unwegirima; mu shi nweru egomunggo unwegirima; shi arije oriri g'unwegirima. Mu buerupho onye bu ogerenya; mu tuko ehu

nwata gwõbe. ¹² Lẹ nta-a bẹ anyi gudekwa onyo aphụ iphemiphe ono inyoki inyoki. O -rwua teke ono bẹ anyi lẹ Kéreshi a-humagbabe onwanyi l'iphu l'iphu. Nta-a bẹ mu maru iphemiphe ẹka lanu ẹka lanu; o -rwua teke ono bẹ mu amakotaru iphemiphe okpobe amaru; ge Chileke makotaru mbedua nta-a.

¹³ Oo ya bu l'oo uto iphe eto a-phodu, bu iya bu ekweta; waa iphe, eele enya iya; waa n-yemobu; ephe n'eto tukoru buru iphe, ta ayidu bvụ abvubvu; ole ophu kachaa shii bu n-yemobu.

14

Iphe-oma ke mpfuchiru waa k'epfu l'olu Unme-dụ-Nso

¹ Unu seje g'unu yee nwibe unu obu. G'iphe-oma, shigbaa l'eka Unme-dụ-Nso gu-shijekwa unu ike; kelekele k'iphe-oma k'epfuchiru Chileke.

² L'onye epfu l'olu Unme-dụ-Nso ta abukwa nemadzụ bẹ oopfụ anu; o kwa Chileke bẹ oopfụ anu. O gude Unme Chileke epfu iphe, Chileke shi domia edomi. ³ Obenu l'onye epfuchiru Chileke bẹ bu nemadzụ bẹ oopfụ eyeru. O shi egube ono emetse onyemonye emetse; eyeru phe oku g'obu shihu phe ike bya adukwa phe pho obu. ⁴ Onye epfu opfu l'olu Unme-dụ-Nso bukwa onwiya bẹ oometse; obenu l'onye epfuchiru Chileke bẹ bu Chiochi bẹ oometse.

⁵ Iphe, gege adu mu ree bu g'iphe, bukpo g'unu ha pfuje l'olu Unme-dụ-Nso; ole o gege akabaa mu ro ree g'a su l'unu epfuchiru Chileke.

Kẹlẹ onye epfuchiru Chileke kakwa onye epfu l'olu Unme-dụ-Nsọ; gbahakwaa l'o nweru onye duru ike kọ iphe ono, oopfu ono. Oo ya bukwanu g'opfu obu a-buru iphe, a-nọdu emetse Chiochi emetse. ⁶ Mbua; unwunna mu; mu - byapfuta unu bya egude olu Unme-dụ-Nsọ epfu eyeru unu; ?denu urwu, unu e-rita iya? Gbahaa le mu byaru bya egoshiahaa unu iphe ophuu; ozoo le mu byaru bya eziahaa unu k'amaru Chileke okpobe amama; ozoo le mu byaru bya epfuchiaharu Chileke; ozoo le mu byaru bya awata unu ezi iphe.

⁷ Mbukpoonu iphe, du g'opu ozoo ogumogu, bugbaa iphe, adzudu ndzu; a ta amajekwaru iphe, oopfu gbahaa l'oodafuta oda ree. ⁸ Teme teke o bu l'onye egbu opu-ogu te egbuduru iya g'eegbuje iya g'a maru l'ogu abya; ?bu onye abya akwakobe k'eje ogu? ⁹ Oo ya bu l'o nokwapho go du l'ehu unu bu ono. Teke o bu l'unu epfu l'olu Unme-dụ-Nsọ; unu nọdu epfu opfu, a madu iphe, o bu; ?denu g'ee-shihunu maru iphe, unu eepfu? Unu ta amadu l'opfu, unu epfu bu pherephere be unu epfu iya anu. ¹⁰ A ta atukwa iya ego l'opfu-ali ndu dugbaa iche iche, du le mgboko-a be a ta agutadu aguta; obenu l'o to nwedu me nanu te edojedu ndu epfu iya nu enya. ¹¹ Oo ya bu le teke o bu le mu ta anudu opfu-ali obu; mu aburu ohantsu l'enya onye epfu iya nu; onye epfu iya nu a bukwanuru mbedua onye ohantsu. ¹² Nokwapho go du l'ehu unu; eshinu iphe-oma, shi l'eka Unme-dụ-Nsọ agu unu agugu; unu kukebe ehuru go du unu shi l'ehu; g'oo-bukwanuru iphe-oma, a-nọdu emetse

Chìochi emetse.

¹³ Ọo ya bụ; g'onye epfu opfu l'olu Unme-dụ-Nsọ; pfujekwaphọ nụ Chileke g'ọ nụ iya ike g'ọ gudeje kọo ya g'a maru iphe, oopfụ. ¹⁴ Lẹ teke mu epfu l'olu Unme-dụ-Nsọ; bẹ bụkwa obu mu bẹ epfu anụ Chileke; ọp̄hu iphe, oopfụ edokwanuru mu ọnya. ¹⁵ ?Bụkwanu gunu ọzo bẹ gbaru mu l'ememe? Mu e-gude Unme-dụ-nso epfu anụ Chileke; agụ ebvu, doru ọnya. ¹⁶ L'ọ -buru l'ija Chileke ajaja l'olu Unme-dụ-Nsọ; ?denu g'onye ọzo, nọ l'eka ono iphe, iipfu edoduru ọnya e-me sụ: "Nokwa g'ọ dū" l'ajaja ija; eshinu ọ madu iphe iipfu? ¹⁷ Iinodukpokwa ekele ekele rengurengu; ọle o too metsedu onye anụ iya nū.

¹⁸ Mu ekele Chileke ekele lẹ mbedua l'onwomu kakota unu epfu opfu l'olu Unme-dụ-Nsọ. ¹⁹ Ọle o -beta gẹ mu nọdu lẹ Chìochi gude olu Unme-dụ-Nsọ pfua unubuku opfu; mu ahatachia epfu nwakpuru opfu ise, doru ọnya gude ezi ndu ọzo iphe.

²⁰ Ụnwunna mu; unu ta arijeshinu ọriri g'unwegirima nshii. Unu dujekwa gẹ nwaswa mẹ a -bya l'eme ejo-iphe. Teke a byaru l'egomunggo; unu enweru egomunggo ọgerenya. ²¹ L'ekwo ekemu bẹ e dekwaru sụ:

"Mu e-gude opfu ndu alị ọzo,
dugbaa iche iche;
mẹ opfu ndu ọhantsu gude
pfuru yeru ndu nkemu.

Ọle ọ tọ bụkpodanu l'ephe
angabẹ nchị l'iphe,

mu epfu.*”

Nokwa iphe, Nnajiuphu eepfu. ²² Oo ya bu l'epfu opfu l'olu Unme-du-Nso bu iphe-ohubama, duru ndu ekwedu ke Kereshi; o to budu ke ndu kweru ke Kereshi. Ophu epfuchiru Chileke abukwa ke ndu ekwedu ke Kereshi; o kwa ke ndu kweru nkiya.

²³ Oo ya bu le-a; teke Chiochi l'ophu dzukoberu; onyemonye tuko epfu opfu l'olu Unme-du-Nso; ndu shi eshishi; ozoo ndu te ekwedu ke Kereshi byapfuta unu; ?ndu ono taa sudunu l'oo obvu be eme unu? ²⁴ Obenu teke o bu l'onyemonye be epfuchiru Chileke; onye ete ekwedu ke Kereshi; ozoo onye shi eshishi bya abata; ?ti madu l'iphe ono, onukota ono be a-nodu erwu iya l'ehu; enya agbarwua ya l'iphe-aji, o meshiru. ²⁵ Iphe ono, onu ono aturu iya iphe, ori l'egomunggo jala. Oo ya bu; onye ono adaa kpurumu l'ali wata abaru Chileke aja; watakwapho epfu su: “O bukpo okpobe-opfu; unu le Chileke nopho l'eka-a.”

Iphe, eeme ememe le Chiochi

²⁶ Su-a; unwunna mu; ?o du unu g'o bu gunu be mu epfu? Teke unube Chiochi dzukoberu; onye egude ebvu-oma; onye egude opfu Chileke ezi iphe; onye aphu ophulanya; onye epfu opfu l'olu Unme-du-Nso; onye ako iphe, opfu Unme-du-Nso ono bu. G'onye eme ophu oome mee ya g'o buru iphe, ee-gude emetse unu emetse. ²⁷ O -buru l'o duru ndu epfu opfu l'olu Unme-du-Nso; g'o buru-a nwumadzu ebo; ozoo eto

* **14:21** 14:21 Gũnaa Azá 28:11.

kpeekpu; ọ l'ọo g'onyenonu pfuje nkiya me o -rwube iya. G'onye lanu le g'unu ha koo iphe, opfu. ²⁸ Teke o bu l'ọ to dudu onye ako iphe, o bu g'ephe tukokwa dobegbaa onu doo le Chiochi; g'onye ophu nonu pfujeekwapho nu onwiya pfukwapho nu Chileke. ²⁹ Ge ndu epfuchiru Chileke dukwapho ebo; ozoo eto pfua; ndu ophuu elerwee iphemiphe, ephe pfuru enya. ³⁰ Teke o bu l'onye ozo, no le ndzuko l'eka ono wataru ophulenyia; g'onye ke mbu pho, shi epfu opfu pho dobeekwapho onu doo. ³¹ Unu adukwa ike epfuchiru Chileke nanu nanu; g'e-shi g'oniyemonye anwuta iphe; teme Unme Chileke eyekwarupho oniyemonye oku g'obu shihu iya ike. ³² G'onye epfuchiru Chileke dujekwa ike sedeje onwiya me o -nodu epfu iya. ³³ Le Chileke ta abukwa onye mkpaka; o buchikwaa onye nchi-odu-doo; bu iya bu g'o dugbaa l'iphe, bukpo ndzuko ndu-nsọ l'ophu.

³⁴ Unwanyi unu dobejekwa onu doo le Chiochi. Unwanyi be e te kwekwa g'ephe pfuje opfu me ndu Chiochi dzukobe. O chia g'ephe wozeje onwophe ali; l'o noo iphe, ekemu pfuru bu onoya. ³⁵ O -buru l'o nweru iphe, agu phe amaru; ephe -laa unuphu; ephe akpataje ji phe ishi iya. L'ọ bu iphe-iphere ke ge nwanyi pfujeru l'eka Chiochi dzuru edzumoke epfu opfu. ³⁶ Mu suru; ?o du unu g'ọ bu l'eka unu be opfu Chileke shi? Too ?bu unu beberu numa-sweru opfu Chileke? ³⁷ G'onye riru le ya bu onye epfuchiru Chileke; ozoo le ya nataru iphe-oma, shi l'eka Unmedu-Nso; g'o doo onye ono enya l'iphemiphe-a,

mu ederu unu-a bu ekemu, shi l'eka Nnajiuphu.
³⁸ Onye agubeduru iphemiphe-a iphe; g'a ta agubekwapho onye obu iphe.

³⁹ Oo ya bu; unwunna mu; g'o guje unu egu epfuchiru Chileke. Ophu unu akposhijekwa epfu opfu l'olu Unme-du-Nso. ⁴⁰ Oo 'epho g'e meje iphemiphe g'o gbaru waa l'o rwuberu iya.

15

Eshi l'onwu teta ke Kereshi

¹ Unwunna anyi; nta-a bu ge mu bya any-atabaaru unu k'ozima ono, mu zihawaru unu ono. Ozi-oma ono be unu nataru; o buru iya meru iphe, ekwekwe, unu kweru ke Kereshi shihuru ike. ² Oo ya bu l'e gude ozima ono adzo unu; mbukwa me unu -gudeshia ya aka ike ge mu ziru iya unu; gbahakwaa l'ekwekwe, unu kweru te enwedushi.

³ Iphe ono, kachaa mkpa, e yeru mu l'eka; mu zia unu ono; teme o buhukwarupho iphe, e dehawaru l'ekwo-opfu Chileke l'o noo g'oo-du bu ono; bu le Kereshi nwuhuru opfu l'anyi meru iphe-eji. ⁴ E lia ya; o rwua le mboku k'eto Chileke kulia ya. O bukwarupho g'e dehawaru iya l'ekwo-opfu Chileke. ⁵ Le Pyita humakpooru iya; ndu-ishi-ozima iri l'ebo pho humakwa iya pho. ⁶ E mechaa unwunna anyi ndu ghataru unu nemadzu l'ukporo umadzu ise huma iya le mgbo lanu. Ndu k'ono hagbaru toko nodukwadua ndzu nta-a; ole o nwekwaru-a ndu ophu haru nwuhuwaa nu. ⁷ E mechaa; Jiemusu bya

ahuma iya; ndu-ishi-ozì òphunapho g'èphe ha humakwa iya phò.

⁸ O be l'ikpazù iya; mbèdua l'onwomu hùma iya. Mbèdua dùwaa gè nwa a nwùru lè teke ò kaduru akaka; ⁹ noo l'ò kwa mbèdua bè ẹnya kachaa alwalwa l'iphe, bukpoò ndu-ishi-ozì Jizòsu l'òphu; mbù lè mu ta agbakpòdaaru nù g'ee-ku mu onye ishi-ozì Jizòsu; kèlè mu shi akpajè Chìochi kè Chileke èhu. ¹⁰ Obenu l'e shi l'eze-iphe-òma kè Chileke, mu bùru onye-a mu bù-a; òphu eze-iphe-òma ono, Chileke meru nù mu ono abùdu iphe-mmanù. Mu gbèchianù bya akakòta ndu-ishi-ozì òphuu g'èphe ha ejeshi ozì ike; e gudekpòoro l'ò tò bùdu mu meru iya l'onwomu; l'òò eze-iphe-òma Chileke reru ire l'èhu mu. ¹¹ Ọo ya bù; m'ò bù mu ziru unu ozì ono; m'ò bù èphebedua-o; ọò iphe lanù ono bè unu kwetarù.

Eshi l'ònwu teta k'anyi

¹² Sù-a; ò -bùru l'ozì-òma ono bù lè Kéreshi shi l'ònwu teta dzùru ndzù; ?dènuhunù g'ò gude unu gbè harù sù l'e tee shidu l'ònwu eteta? ¹³ Teke ò bù eviya lè ndu nwùhuru anwùhu tee shidu l'ònwu eteta; ò n'iya-a bù lè Kéreshi te etetaduru. ¹⁴ Teke ò bukwanù lè Chileke te emeduru Kéreshi g'ò shi l'ònwu teta dzùru ndzù; ò n'iya bù l'iphe ono, anyi ezi ono bù iphe-mmanù; ekweta, unu kwetarù kè Kéreshi bukwarupho iphe-mmanù. ¹⁵ Ọ tò bùdua iphe-mmanù kpù; obenu l'ono egoshifua l'anyi adzù ùka atù-kobe Chileke eshinu anyi epfu l'òò Chileke meru Kéreshi o shi l'ònwu teta

dzuru ndzu. E -mechaa; ophu Chileke emeduru ndu nwuhuru anwuhu ephe teta dzuru ndzu eviya; o n'iya bu l'anyi dzuru uka. ¹⁶ Teke o bu le Chileke tee medu ndu nwuhuru anwuhu g'ephe teta dzuru ndzu ozo; o n'iya bu le Chileke te emekwarupho Kereshi g'o shi l'onwu teta dzuru ndzu. ¹⁷ Teke o bukwanu le Chileke te emeduru Kereshi g'o shi l'onwu teta dzuru ndzu; bu n'iya bu l'ekweta, unu kwetaru ke Kereshi bu mkpokoro iphe, enwedu ishi; teme iphe-aji, unu meshiru dukwapho unu l'ehu g'o du iya. ¹⁸ O n'iya bukwapo le ndu onoya, ephe le Kereshi tugbaru teme ephe nwuhu ono be lawaru l'iswi. ¹⁹ Ome aka anyi eleberu enya iphe, Kereshi e-meru anyi bu le ndzu-a, anyi no nta-a kpurumu; me anyi a-bukwaru ndu gege akachaa agba k'akuru oshi le mgboko-a.

²⁰ Obenu le Kereshi shiwaa l'onwu teta dzuru ndzu. O buwaru iya bu onye mbu le ndu nwuhuru anwuhu, e-shi l'onwu teta. ²¹ O kwa g'onwu shi l'eka nwoke lanu barahu bukwapo g'eteta l'onwu e-shi l'eka nwoke lanu vuru ire. ²² Oo ge nemadzu mgburugburu anwuhuje; kele ephe shi l'ehu Adamu bukwapo g'iphe, bu ndu ephe le Kereshi tugbaru buru nanu e-nweru ndzu ophuu. ²³ Obenu l'onnyemonye e-teta nodu ndzu me o -rwube ya pho; Kereshi, bu iya bu onye mbu-a vuwaa uzo; ndu bu ndu ke Kereshi etsota iya me o -byaepho. ²⁴ E -mechaa; l'a byarwuta le teke ikpazu, bu teke Kereshi e-woru ike, o gude buru eze ye Chileke, bu Nna l'eka; teke ono be oo-mewaa g'ike bvukota iphe, bukotakpoo ochi-oha me o-no-l'oke-okwa me

o-gude-ike g'ẹ̀phe ha. ²⁵ Ọ̀le Kéreshi bụfutaaje eze, ndu mgboko l'ophu jasụ teke Chileke e-me iya g'ọ zọpyabe ndu ọhogu iya l'ọkpa. ²⁶ Iphe, bụ ọhogu ikpazụ, oo-mebyi ìrè iya bụ ọnwu. ²⁷ “L'ọ meakwaru ọ zọpyabe iphemiphe l'ọkpa iya.” Ọphu doru ẹnya bụ l'a -sụ l'ọ zọpyaberu “iphemiphe” l'ọkpa bẹ a gụfuru Chileke; mbụ onye ono, meru ọ zọpyabe iphemiphe l'ọkpa ọbu. ²⁸ Teke Nwa kẹ Chileke bụepho ishi iphemiphe; noo teke oo-woru onwiya woru ye Chileke ono l'ẹka; mbụ onye ono meru g'ọ bụru ishi iphemiphe ono; k'ọphu Chileke a-bụru ishi iphemiphe.

²⁹ Ọ -bụru l'e tee shidu l'ọnwu eteta; ?eemekwanụ ndu ono imeagha? mbụ ndu ono, e meru baputizimu l'iswi ẹhu ndu nwụhuru anwụhu ono? Ọ -bụru lẹ ndu nwụhuru anwụhu te etetadụ ililekpọo; ?buhunu gụnu meru g'ọ gude a nọdu eme baputizimu l'iswi ẹhu ndu ono? ³⁰ ?Bụ gụnu meru g'ọ gude anyi nọdu anọduje alọ ishi anyi alọlo tekenteke? ³¹ Ụnwunna mu; ọ kwa eku onwomu, mu egudeje unu eku k'atugba, anyi l'unu tugbaru lẹ Kéreshi meru g'ọ gude mu nọdu epfuru iya unu sụ lẹ mu anọdujekwa ala maa mbọku-mbọku. ³² Ọ -bụru lẹ mu l'ẹjo anụ-ẹgbudu lwuru ọgu lẹ Efesọsu ọ bụru nemadụ bẹ mu alwudoru iya; ?bụ gụnu bẹ mu ritaru iya? Ọ -bụru lẹ ndu nwụhuru anwụhu tee shidu l'ọnwu eteta; “G'anyi watanụ eri g'ọ dụ anyi; ngụ g'ọ dụ anyi; o -be echele; anyi anwushihunu.”

³³ Unu te ekwekwa g'e dephua unu. “Ọ kwa ẹjo ọswi emebyi ama onye.” ³⁴ Ọphu g'egomunggo lwadupho unu azụ; g'unu ahaa

eme iphe-ẹji wata eme iphe, p̄furu ọto. Iphe, mu ep̄fukwa ọwa-a bukwa g'iphere kabẹ du unu. L'o nwekwaru g'unu ha ndu ọphu amadu Chileke ililekpoo.

Ogwehu, ee-gude shi l'onwu teta

³⁵ O nweru onye a-gbeshi l'ọ jia su: ?Denukpoo ge ndu nwuhuru anwuhu e-shi teta dzuru ndzu? ?Bu ogwehu du idagha be ephe e-nweru m'ephe teta obu? ³⁶ I bukwanu onye-eswe! Iphe, i koru l'ali te erwutajekwa ozo gbahaa l'o rehuru ewa ³⁷ Ozo bu l'ọ to bu du g'iphe, a kuru l'ali aduje me o -vugheepho bu g'oduje teke anyi kuru iya. Iphe, akuje bukwaa akpuru iya; mbu du g'akpuru akpe me akpuru-iphe ozo, dugbaa l'udu iya l'udu iya. ³⁸ Ole Chileke egudeje aka iya meru ugbugba nu iya g'ọ du yebe Chileke ree; ọ nuje akpuru iphemiphe ugbugba, gbaru iya nu.

³⁹ Anwehu iphemiphe ta agbadzukwaru nanu. Nemadzu nweru anu-ehu nkiya; anu nweru nkiya; enu nweru nkiya; ema nweru nkiya.

⁴⁰ Iphe, du l'imigwe nweru ugbugba nkiya. Iphe, du l'ali nweru ugbugba nkiya. Ole biribiri k'ugbugba iphe, du l'imigwe be du iche; biribiri k'ugbugba iphe, du l'ali dukwapho iche. ⁴¹ Enyanwu nweru biribiri nkiya iche; onwa nweru nkiya iche; nokwapho ge kpokpode nweru biribiri nkiya. Ke kpokpode bu l'o nweru ọphu akaje ibe iya ekeke.

⁴² Nokwapho g'oo-du teke ee-shi l'onwu teta dzuru ndzu. Ehu nemadzu rehuru erehu teke e yeru iya l'ali. Ole teke oo-teta dzuru ndzu be ọo-buru iphe, tee rehubaedu erehu. ⁴³ E liru

iya teke ọ dū ideyideyi; ọle o -teta bẹ ọo-dū biribiri l'anya. E liru iya teke ike adūdu iya; ọle teke oo-teta bẹ ike a-dū iya. ⁴⁴ E liru iya teke ọ bụ ogwẹhu mmanụ; teke o-shi l'ọnwu teta bẹ ọo-buru ogwẹhu, shi l'ẹka Unme Chileke. Ogwẹhu mmanụ dukwa; ogwẹhu shi l'ẹka Unme Chileke dukwapho. ⁴⁵ L'e dekwaru l'ekwo-opfu Chileke sụ: “Onye ivuzo, bụ Ádamu bẹ e meru ọ buru nemadzu, dzu ndzu.” Ọ bya emee Ádamu k'ikpazu, ọ buru unme, emeje g'anodu ndzu. ⁴⁶ Ọ tọ bukwa ugbugba, shi l'imigwe evujeru ọzo; ọ kwa ugbugba k'eliphe evujeru ọzo; k'imigwe etsota iya. ⁴⁷ Nwoke mbụ bẹ e gude ẹja, shi l'alị mee; nwoke k'ẹbo shikwanụ l'imigwe. ⁴⁸ Ọo gẹ nwoke mbụ pho e gude ẹja, shi l'alị mee pho dū; bụ g'iphe, bụ ndu e gude ẹja, shi l'alị mee dukota. Ọ buru gẹ nwoke ọphu shi l'imigwe dū; bụ gẹ ndu k'imigwe a-dukotakwapho. ⁴⁹ Ọo 'ẹpho g'anyi yeru onye k'ono, e gude ẹja, shi l'alị mee ono bụ g'anyi e-ye onye k'imigwe.

Teke Kéreshi l'a-bya ọzo

⁵⁰ Ọnwunna mu; iphe, mu e-pfufuaru unu bụ; iphe, nweru anụ-ẹhu bya enweru mee taa bahukwa l'ẹka Chileke bụ eze. Ọphu iphe, erehuje erehu ta anojekwa je aduwaruro aduru. ⁵¹ Unu ngabẹ nchị gẹ mu kọoru unu iphe, e shi domia edomi. G'anyi ha taa nwuhugbukwa; obenu l'aa-gbanwegbukotakwanu anyi ⁵² lẹ ntabu-anya lanu mẹ e -gbuẹpho opu-ọgu ono, ee-gbu gude goshi lẹ teke ikpazu rwuwaru ono. Teke e gbuẹrupo opu ono; ndu nwuhuru anwuhu etetakota dzuru ndzu ọzo; k'ọphu ẹphe

taa nwùhubaedu anwùhu; l'ò gbanwekwaaphò anyibedua. ⁵³ Iphe, unu a-maru bụ l'ogwèhu òwa-a, l'e-rehu erehu-a; chítajetakwa ogwèhu òphu tee rehuèdu erehu woru kpube onwiya. Ogwèhu òwa-a, l'anwùhujè anwùhu-a chítajekwapho 'anwùhu anwùhu kpube onwiya. ⁵⁴ Teke ogwèhu-a, l'e-rehu erehu-a chítaerupho ogwèhu òphu tee rehudu erehu kpube onwiya; ogwèhu òwa-a, l'anwùhu anwùhu-a chíta òphu taa nwùhudu anwùhu kpube onwiya; noo teke iphe onò, e deru onò a-vù g'e deru iya. O pfuru sù: “Ònwu bẹ emekpewaru; lwúa ya ree.”

⁵⁵ Gùbè ònwu ?dènhunu
ògba-kpìi ngu òbu?
Gùbè ilu; ?dènhunu iphe,
iigudejè emekpe ndzù?*

⁵⁶ Anwùhu bẹ ògba-kpìi ya bụ iphe-èjì; ike k'iphe-èjì bụkwanuru ekemu. ⁵⁷ Òlè-a; Chileke dükwa ike; yèbedua meru g'anyi gbè l'èka Nnajiuphu anyi, bụ Jizòsu Kéreshi lwù-kpèe iphemiphe onò.

⁵⁸ Noo g'ò gude mu sù: unubè ùnwunna mu, mu yeru òbu; unu kpòo onwunu g'abara. Unu pfuru pfùshia ike; te ekwekwa g'e mee unu g'unu te etete. G'èka unu kangojèkwapho l'èjeru Nnajiuphu ozi, nyìberu anyìbè tekenteke; eshinu unu maru l'akanya, unu nò l'èka Nnajiuphu ese ta abùdu akanya òlè-l'iswi.

16

Okpoga, e gude eyeru ndu kẹ Kéreshi èka

* **15:55** 15:55 Gùnaa Hos 13:14.

¹ A bya l'okpoga ono, unu gude obu unu anu ndu ke Chileke le Jierusalemu ono; mu su g'unu meje iya egube ono, mu ziru Chiochi, nogbaa le Galeshiya g'ephe meje iya ono. ² Iphe, bu Sonde, a-nwuta nu g'onyenonu wofutaje iphe ge Chileke mekpõerupho o nweberu iphe; woru kwakõbeje iche; g'o to buepho mu -bya temanu unu agbe teke ono nakõahaa ya. ³ Teke mu byaerupho; mu ederu ekwo nu ndu unu a-hõta g'ephe gude iphe ono, unu nuru ono wolaa Jierusalemu. ⁴ Teke o bu l'õo iphe, gbaru k'õphu mu e-je; mu l'ephe aswiru jeshia.

Iphe, Põlu riru k'ememe

⁵ Mu a-kpapfutakwaa unu me mu -shiepho ali Masedoniya; le mu arikuwa k'eshita eka ono. ⁶ Uzo -du; mu l'unu anõduwaro me mu -bya; õzoo mu a-nõkpoonu udzumini ono; g'unu edukwanaa mu ije ge mu jeshia eka bukpoõ eka mu eje. ⁷ L'o -buru nta-a, mu aghabu aghabu-a be o to dukwa mu g'a su le mu l'unu humaru. Mu ari le mu -byaepho be mu l'unu a-nõ nwõdu me o -bunuru le Nnajiuphu kweru.

⁸ O le mu a-nõdu le Efesõsu jasõ l'õbo Pentikõsutu. ⁹ Le Chileke gbuhaakwaru mu uzo õkpobe egbuha ge mu jee ozi, e-ye eka shi; teme ndu l'eme g'ephe kpõshia mu iya du igwerigwe.

Timoti yee Apõlosu

¹⁰ Teke Timoti byaru; unu letakwa enya mee ya g'o tusaru ehu. L'unu maru l'oojeru Nnajiuphu ozi ge mu eje-a. ¹¹ Oo ya bu le-a; g'o to dukwa onye a-nma iya phulaphula. Unu dukwaa ya

ije; g'oogude ẹhu-utso lwa; ẹ mu elekwa ẹnya ẹ ye ẹnwunna anyi ndu ọphuu l'a-tuko swiru lwa.

¹² Ọ -buru ke Apolosu; mbukwapho onye k'ono, anyi l'iya tukokwarupho ejeru Nnajiuphu ozi ono; mu pfushikwaru iya ike su iya ge ye ẹnwunna anyi ndu ọphuu tuko swiru kpapfuta unu; ọle ọ toko dudu iya g'ọ bya nta-a. Ọo-bya me ọzo duleru iya pho.

Opfu, Pọlu gude akpochi iya ishi

¹³ Sọ-a; unu kwabejekwa ẹnya; unu apfuru pfushia ike l'ekwekwe, unu kweru ke Kéreshi; unu mejekwa ge nwoke l'iphe, bukpo iphe, unu eme ememe; unu eshihukwapho ike. ¹⁴ Unu gudeje n-yemobu meje iphemiphe, unu eme ememe.

¹⁵ Ẹnwunna mu; ọphu unu maru bu l'ọo Sutifanasu ye ndibe iya be bu ndu e vuchaa ọzo pfuta yeru Kéreshi l'alị Gurisu; teme ẹphe hofutawaa onwophe dobe; su l'ẹphe a-nodujeepho eyeru ndu-nsọ ẹka. ¹⁶ G'ọ bukwaru ẹgube ndu ono be unu e-meje iphe, ẹphe pfuru. Nokwapho g'unu e-meje k'iphe, bukpo ndu ẹphe l'ẹphe gba mgba eje ozi bya esekwapho akanya ono.

¹⁷ Ẹhu atso mu utso ẹ Sutifanasu ye Fochi-UNETOSU me Akayikosu be byaru nu; kele iphe, unu gege eme be ẹphe mekotawaru. ¹⁸ Ẹphe mewaru g'ẹhu ka mu ebvuru ebvuru bya akakwapho unubedua. Ọo ẹgube ndu ono be adujeru unu ẹ nsọ.

¹⁹ Ndu Chiochi Eshiya l'ekelekwapho unu-o. Akwila ye Pisisila me ndu Chiochi, l'edzukoje

l'ulo phẹ gudekpoo obu phẹ ekele unu ekele; mbu unube ndu unu l'ephe tugbaru le Kereshi buru nanu. ²⁰ Iphe, bukpoowunwunna anyi l'ekelekoṭa unu ekele.

Unu ekelekwapho nwibe unu ekele nmata phẹ akpa, du nsọ.

Ekele, shi l'eka Pọlu

²¹ Ekele owa-a bukpokwaa mbedua, bu Pọlu ede iya l'onwomu ekele unu.

²² G'onye ete eyeduru Nnajiuphu, bu Jizosu Kereshi obu; bukwaru onye a turu onu. Marana ta!*

²³ Ge Nnajiuphu, bu Jizosu kereshi meeru unu eze-iphe-oma.

²⁴ Mu yekotaru unu obu g'unu ha opfu l'anyi l'unu tukoru tugba le Kereshi, bu Jizosu. Nokwa g'o du.

* **16:22** 16:22 Iphe, Marana ta futaru l'opfu ndu Aramu bu: Jiko; bya Nnajiuphu!

Bayiburu Izii
Izii: Bayiburu Izii Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Izii)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

c6885c7c-c550-5b8b-a4fe-4bd714af4f6d